

Svatá
Svatost břmování

vysvětlená

pro dívky věku dospělejšího

od

J. M. Gassera,

kanovníka Bcenského.

Přeložil

Beneš Method Kulda.

V BRNE, 1858.

Nákladem kněhkupcův Nitsche a Grosse.

Předmluva.

Vydávaje knížečku tuto měl spisovatel na zřeteli zvláště ony dítky, ježto věkem již tak dospěly, že vícekrát se zpovídaly a též nejsvětější svátost oltářní přijaly, aneb alespoň ke svatému přijímání připuštěny býti mohou. Těm tuším bude knížka tato ponejvíce srozumitelná a může jim sloužiti za návod, aby se ke svátosti biřmování důstojně připravily.

I takové dítky, ježto ve svém útlejším věku již biřmovány byly, a nyní v těch letech jsou, kdy mohou důstojnost a svatost této milostiplné svátosti dokonale uvážiti, mohou tohoto po-učení s prospěchem užiti. Poznajíť z něho *laskavou prozřetelnost Spasitelovu*, jenž nám ve svatém biřmování tak mocný prostředek spásy zanechal ráčil. Poznají z něho *hojné milosti*, jichžto svátostí tou do-

sahují, a *předůležitě povinnosti*, jichžto biřmováním na sebe berou.

Modlitby připojené hodí se pro dítky, o nichž se tu mluví.

Nezřídka stává se, že i rodiči a kmoťrové přípravu dětem ke svatému biřmování potřebnou neobstarávají a nepodporují s onou opravdivostí a horlivostí, jakéž vymáhá důležitost věci této. Tudyž nebude neprospěšno, tomuto poučení o svatém biřmování přidati některých připomínek pro rodiče a pro kmoťtry u biřmování. Spisovatel snažně žádá, aby je bedlivě čtli a pilně zachovávali na spásu svou i svých dítek a biřmovancův.

Jelikož ani ten, jenž sází, ani ten, jenž zalévá, ničím není, nébrž Bůh, kterýž dává zdaru: tudyž prosí spisovatel těch, kdož knížky této upotřebí, aby sjednotili modlitbu svou s modlitbou jeho, vzývajíce nábožně Boha, Otce světél, od Něhož všeliký dobrý a dokonalý dar přichází, aby k tomu požehnání Svého milostivě přidati ráčil.

Svatá svátost biřmování.

§. 1.

Ježíš Christus slibuje apostolům Ducha Svatého.

Jednoho dne mluvil laskavý Spasitel apostolům Svým řka: „*Aj, vstupujeme do Jerusaléma, a dokoná se všechno, co psáno jest skrze proroky o Synu člověka. Nebo vydán bude pohanům, bude posmíván a bičován i uplván; a když jej ubíjejí, zabijí jej.*“ Luk. 18. 31—33. Ježíš tedy apostolům Svým předpověděl, že Jej budou mučiti, že umře a že je opustí. Řeč ta ovšem je velice zarmoutila; neboť nyní věděli, že pozбудou tak přelaskavého učitele, těšitele a radce.

A však Christus je těšil. A kterak? — Slibem, že jim v nebesích připraví místo. Pravilť jest: „*Nezarmucuj se srdce Vaše! V domě Otce mého jsou příbytkové mnozí. Jdu, abych Vám tam připravil místo. Až pak odejdu a místo Vám připravím, opět přijdu a vezmu Vás k Sobě, abyste byli, kdež i já jsem.*“

Zatím však, než se to stane, slíbil jim Ježíš jiného, rovněž tak moudrého, mocného a laskavého učitele, těšitele a radce, totiž *Ducha Sva-*

tého, takto mluvě: „*Prositi budu Otce, a dá Vám jiného Utěšitele, aby s Vámi zůstal na věky, Ducha pravdy. — Utěšitel pak, Duch Svatý, kteréhož Otec ve jménu mém pošle Vám, vyučí Vás všeliké pravdě.*“

Čtyřicátého dne po Svém z mrtvých vstání vyvedl Ježíš apostoły na horu Olivetskou, aby před nimi viditelně na nebesa vstoupil. A právě tenkrát opakoval zaslíbení toto naposledy mluvě: „*Dostanete posilu Ducha Svatého, kterýž na Vás přijde.*“ A rozkázal jim, „*aby z Jerusalema neodcházel, pokudby nebyli ozbrojeni mocí s hůry,*“ Duchem Svatým.

§. 2.

Na den Letnic Duch Svatý skutečně na apostoły sestoupil.

Netrvalo dlouho, a zaslíbení Christovo naplnilo se. Když se byli apostolové s hory Olivetské do Jerusalema navrátili, zůstali pospolu v jednom domě. Byla tam také *Maria*, Matka Ježíšova, a mnoho jiných nábožných osob, počtem okolo sto dvaceti.

Po deset dní zůstali pohromadě. Nábožně cvičili se v modlitbě a v rozjímání, aby se připravili na příchod Ducha Svatého. Konečně přiblížila se veliká slavnost letnic. Byla devátá hodina z rána. „*Tu se stal rychle zvuk s nebe jako přicházejícího prudkého větru, a naplnil veškeren dům, kdež byli sedíce. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, a posadil se*

na každého z nich; a naplnění jsou všickni Duchem Svatým.“ Skutk. apost. 2, 1—4. Tak se tedy naplnilo na slavnost letnic apostoľům a ostatním nábožným lidem, kteří s nimi shromáždění byli, co prorok Joel byl předpověděl řka: „Vyleji Ducha svého na všechny lidi a prorokovati budou synové vaši i dcery vaše: i na služebníky své a na služebnice v těch dnech vyleji Ducha svého.“ Joel. 2, 28. 30.

§. 3.

Duch Svatý působil na apostoľích zázračné věci.

„Jděte a učte všechny národy křestíce je ve jménu Otce, i Syna, i Ducha Svatého, a učte je zachovávatí všecko, cožkoliv přikázal jsem Vám.“ Tak pravil Ježíš Christus apostoľům po Svém z mrtvých vstání. Hledte, milé dítky! oni měli všechny národy učiti! A však, zdali byli tenkrát tak schopni, jakby měli býti, aby úlohu tak příliš důležitou náležitě vykonali? Nebyli; jistotně nebyli. —

Aby k tomu dostatečnými byli, museli apostoľové za první ve všech věcech, jimžto měli jiné vyučovati, sami dokonale vyučeni býti. Byliť však v učení Ježíšově ještě velice nevědomi, a mnohým věcem nerozuměli. Ač Vykupitel velmi jasně a zřetelně jim byl mluvíval, přece Jej musívali o vysvětlení prositi; proto jim říkával: „Jste-liž i vy tak nerozumní?“

A nad to také ani neměli pravého poznání úlohy Ježíše Christa na tom světě. Domnívalit

se, že přišel na svět, aby založil veliké království zemské. Proto se Ho tázali, an na nebe vstoupiti měl: „*Pane, v tomto-li času navrátíš království Israelské?*“

Aby všechny národy vyučili a dobré křesťany z nich učinili, museli apostolové *za druhé* všech chyb prosti býti. Nebo kdož ještě sám chybný jest, tenť zajisté není schopen, aby jiné po-učoval a k dobrému vodil. A však apostolové byli tenkrát ještě chybní. Druh před druhem chtěl přednost míti. Proto se jednoho dne cestou hádali vespolek, „*kdo by z nich byl větším.*“ Měli také málo lásky k bližnímu žádající, aby na obyvatele jistého města v Samaří oheň s nebe spadl, poněvadž nepřijali Ježíše.

Apostolové museli *za třetí* býti bez bázně v nebezpečnostech, a v dobru utvrzení a ustálení. U nich však byl pravý opak toho všeho. Když katané Ježíše jali, utekli všickni. Po Jeho z mrtvých vstání ostali v jednom domě pohromadě bojíce se Židů. A když je byl Ježíš na hoře Olivetské napomínal, aby bděli a se modlili, spali. Takovými byli apostolové; byliť nevědomi, chybní, bázlivi a slabí v dobru — a ti měli všechny národy učiti a do Církve Christovy uvoditi.

Aby apostoly dokonale přeměnil, aby nevědomost jejich odstranil, aby je chyb oprostil a v dobru utvrdil, sestoupil Duch Svatý na ně. Plamenové ohnivé byly viditelným znamením, jimž-

to osvědčil Svůj příchod a spolu také dobrodiní, jichžto jim uděliti chtěl.

Oheň svítí. Jakož se totiž v tmavé noci světnice světlem osvěcuje, bychom se vzájemně viděti a všecky předměty zpozorovati mohli, tak osvětil a po-učil Duch Boží rozum apostolův. Nyní se jim pojednou stalo učení Ježíšovo nad míru srozumitelným. Co byli zapomněli, opět jim napadlo. Všecko se jim ojasnilo a vysvětlilo, oni poznali všelikou pravdu.

Oheň čistí. Jakož oheň zžírá rez na železe, a zlato a stříbro příměsků oprostuje a lesklým činí, tak též očistil Duch Svatý apostoly ode všech chyb a slabot, a učinil duše jejich nad míru čistými a krásnými.

Oheň zahřívá. Je-li nám zima, nemáme síly ku práci, a sotva se hýbáme. Zahřejem-li se však u ohně, staneme se opět silnými a schopnými, bychom pracovati mohli. Tak také zahřál Duch Svatý v den letnic Svým nebeským ohněm apostoly, naplnil jejich srdce láskou k Bohu a k lidem, a posilnil je v dobrou.

Nyní již se nebáli Židův. Co dobrého jest, bylo jim snadno konati. Byliť plni zmužilosti a horlivosti pro čest Boží a pro spásu lidstva. I hned počali hlásati a neohroženě zvěstovali, „že Ježíš jest Synem Božím, v Jehož jménu každé koleno kleká, těch co jsou na nebesích, na zemi a pod zemí; že Jej Bůh z mrtvých vzkřísil a do nebe vzal; že původce života usmrtili, a že není jiného jména dáno pod

nebem lidem, v němžto bychom mohli spasení býti.“ Radovali se a veselili se mohouce pro Ježíše protiventství trpěti; ba s radostí kráčeli i na smrt. —

Hledte, milé dívky, jaká to změna! Před tím tak slabi, nyní tak silni; před tím tak bázlivi, nyní tak zmužili; před tím tak váhavi, nyní tak odhodláni! — Tuto zázračnou proměnu na apostolích způsobil Duch Svatý. Osvítil — poučil jejich rozum; očistil — posvětil jejich duše; zahřál — posilnil jejich vůli v dobro; ano učinil, že mluvili rozličnými jazyky, a zvěštovali jimi veliké skutky Boží. Mimo to dána jest jim byla moc, nemocné okamžitě uzdravovati, a mrtvé k životu křísiti.

§. 4.

I věřícím mohli apostolové Ducha Svatého udělovati.

Hned ve svém prvním kázání pravil svatý Petr, že Duch Svatý udělen býti má všem těm, kteříž pokání činí a pokřestiti se dají. „*Čiňte pokání, pravil, a každý z Vás dej se pokřestiti — na odpuštění hříchů, a dáni Vám budou darové Ducha Svatého.*“

Tenkrátě ještě nevyložil *svatý Petr*, jakým způsobem všickni věřící přijmou Ducha Svatého; ale brzy potom dal to on i ostatní apostolové na jevo. Nebo uslyševše v Jerusalemě, že *jáhen Filipp* v Samaří mnohé na víru v Ježíše obrátil jest a pokřestil, vyslali apostolové dva ze středu svého, *Petra* a *Jana*, aby věřícím těm udělili

Ducha Svatého. Předě všemi *svatý Petr* sám tam odešel, aby jako hlava Církvě tuto novou obec křesťanskou přijal a s obcí mateřinskou v Jerusalemě spojil.

Přišedše obá apostolové do Samaří shromáždili věřící a modlili se nad nimi, aby přijali Ducha Svatého. Pak kladli na ně ruky své, a přijali Ducha Svatého. I *svatý Pavel* tak jednal. „*A když kladl na ně Pavel ruky, přišel Duch Svatý na ně.*“

Apostolové tedy udíleli Ducha Svatého — modlitbou a vzkládáním rukou. Že při tom také svatého pomazání užili, v Písmě svatém sice výslovně se nepraví; a však dosti zřetelně na to se po-ukazuje. Pišeť apostol *Pavel*: „*Bůh pak jest, jenž nás i s Vámi v Christu uterzuje, a jenž nás pomazal a nám pečeť přitiskl, a rukojemství Ducha do srdcí nám dal.*“ — Apostol *Jan* praví: „*Máte vy pomazání svatého... Co se Vás týká, zůstaniž ve Vás pomazání, jehož jste od něho dosáhli.*“ Mnozí svatí otcové potahují slova ta na svaté biřmování. Také jisto jest, že se v Církvě od prvopočátku u biřmování vezdy uživalo pomazání. A *svatý papež Fabian* praví, jakož nám vypravuje Římský katechism, *) „*že apostolové přípravu křížma přijali od Pána a nám zanechali.*“

*) *Římský katechism* jest ona kniha náboženství křesťansko-katolického, která se k rozkazu svatého církevního sněmu Tridentského nejvýbornějšími učenci sepsala, a *svatým papežem Piem V.* schválila a vydala.

§. 5.

Totéž nyní také činí nástupcové apostolův, biskupové, na pokřtěných ve svátosti břimování.

Jáhen *Filipp* sám nemohl Ducha Svatého věřícím udělití. *Petr* a *Jan* museli k tomu konci zvláště z Jerusaléma do Samaří jíti. Tím se jasně jeví, že udělení Ducha Svatého samými toliko apostoły stávati se mčlo. Jelikož pak biskupové jsou nástupci v úradě apostolském, tudyž mají řádným způsobem také jenom biskupové moc Ducha Svatého udělovati, aneb, jakož se obyčejně říká, moc břimovati. Proto jmenuje *svatý Augustin* břimování *mocí biskupům od apostołów zanechanou*. Dosvědčuje, že i za jeho času v Církví tak se dělo, a že právo břimovací biskupům vyhraděno jest bylo.

Biskupové Ducha Svatého čili břimování udělujíce jednají tímže způsobem jako apostolové. Vzkládají totiž na lidi již pokřtěné ruky, maží je křížmem a modlejí se za ně. A právě tento svatý úkon, který se děje vzkládáním rukou, pomazáním a modlitbou, nazývá se svatou svátostí břimování. Tudyž mají tentýž význam slova: Ducha Svatého, nebo svaté břimování uděletí.

Slovo „*břimování*“ pochází z latinského, a vyznamenává *utrzení* a *posilnění*. Neboť, kdo svaté břimování hodně přijímá, utvrzuje se ve víře v Ježíše Christa, a posilňuje se v dobru.

Jelikož apostolové *Petr* a *Jan* v Samaří Ducha Svatého uděleli toliko těm, jižto byli již předkem od *svatého Filippa* pokřtěni, tudyž

z toho vidno, že jenom ti, kteříž svátostí svatého křestu do Církvě byli jsou přijmuti, biřmování býti mohou.

Ač *křest* a *biřmování* jsou dvě rozličné svátosti, nieméně přece jsou úzce spolu spojeny. — Na křestu svatém dosahujeme milost posvětnou, anaž se nám ve svátosti biřmování rozmnožuje. — Na křestu svatém stáváme se syny Božími a údy Církvě, mohouce podílu míti v pokladech milosti; a svatým biřmováním přijímáme se do počtu dospělých občanů v království Božím, jsouce vřadění do zástupu bojovníkův Christových. — Na křestu svatém činíme ústy svých kmotrů úmluvu s Bohem, že Mu v lásce a poslušnosti věrně sloužiti chceme, a v biřmování obnovujeme osobně slib tento a takořka přisaháme k praporu kříže Vykupitelova. — Na křestu svatém obléká se nám bílé roucho jako obraz a odznak nevinnosti a přízně Boží; biřmováním dává se nám úplné brnění Boží: „*pancíř spravedlnosti, štít víry, přilba spásy, a meč Duchy*“, abychom, kdykoliv nás Christus, náš král a Pán, volá, neohřeženě na bojiště vystoupili a proti nepřátelům spásy vítězně bojovali.

§. 6.

Svaté biřmování jest pravou svátostí.

Že jest svaté biřmování pravou svátostí, snadno lze poznati, neboť má tré známek, jichžto na svátost zapotřebí jest; totiž:

1. Zevnější viditelné znamení;

2. Vnitřní posvěcení, a

3. Ustanovení Christem Pánem.

Svaté birmování má *za první*: viditelné znamení, kteréž, pakli se bedlivě pozoruje, jasně poznati dává, co Duch Svatý uvnitř na duši působí. Toto viditelné znamení záleží ve vzkládání rukou, v pomazání a v modlitbě. Vzkládání rukou jest dvojí. Jedno jest hned na začátku, kdy biskup stojí u oltáře obě ruce nade všemi vztahuje, kteříž mají birmování býti. Druhé se děje, když se hlavy každého ozláště čtyřmi vztaženými prsty dotýká, an palcem čelo maže.

Toto pomazání stává se *svatým křížmem*, kteréž z oleje a balsamu sestává, a *masť* znamená. Křížmo se každoročně na zelený čtvrtek, u přítomnosti mnohých kněží, nábožnými a významnými modlitbami od biskupa světí.

Při tomto pomazání mluví biskup tato slova: „*Znamenám tě znamením kříže, a posiluji tě křížmem spásy ve jménu Otce, i Syna, i Duchu Svatého. Amen.*“

Modlitbu tu nazýváme *slovem Božím*, poněvadž jí bez pochyby Ježíš Kristus sám, Syn Boží, apostoły učil.

Toto viditelné znamení svatého birmování není však slabým a nepůsobivým, nébrž mocným znamením; neboť se jím člověku křtěnému, pakli k tomu náležitě připraven jest, milost Duchu Svatého skutečně uděluje. Tudyž působí svaté birmování *za druhé* také *vnitřní posvěcení*. Písmo

svaté tomu výslovně nasvědčuje. Vypravujíc, že *Petr, Jan a Pavel* za křesťance se modlili a na ně ruky vzkládali, i hned dokládá, že přijali Ducha Svatého.

Svaté břimování jest *za třetí* Ježíšem Christem ustanoveno. Jisto jest, že apostofové v Samaři věřicím vzkládáním rukou svých a modlitbou Ducha Svatého udíleli. Tento svatý úkon byl skutečnou svátostí; neboť pokřesťenci tím dosahovali zvláštní milosti, Ducha Svatého. Břimování bylo svátostí od křestu se lišící, neboť ho přijímali jenom již pokřesťení. Přijímání jeho pokládáno za potřebné, neboť dvě apostofové schválně z Jerusalema do Samaři odešli, aby ho udíleli. Apostofové by nebyli mohli vědět, že pokřesťeným vzkládáním rukou a modlitbou Duch Svatý udíleli se může a má, kdyby jim Vykupitel nebyl k tomu žádného rozkazu dal. Bez návodu Jeho nebyli by úkon takový před se brali. Neboť praví *sv. Pavel*: „*Každý považuj nás za služebníky Christovy a za rozdavače tajemství Božích.*“

Tedy ve jménu Ježíše, k Jeho rozkazu, udíleli apostofové pokřesťencům Ducha Svatého — břimování; tedy Ježíš Christus sám tuto svátost ustanovil; t. j. nařídil viditelné znamení, a s náležitým upotřebením jeho vnitřní posvěcení čili milost spojil, pakli se křesťan k tomu důstojně připraví a nižádné překážky nestaví. Neboť s viditelným znamením neviditelnou milost spojití může toliko Bůh sám, původce milosti; aneb,

jakož praví sv. Petr: „*Bůh všelike milostí.*“ Lidé toho učiniti nemohou.

Chceme-li nyní krátce vysloviti, co jest svaté birmování, musíme říci: „*Birmování jest ona svatá svátost, v nížto člověk pokřestěný vzkládáním rukou biskupských, pomazáním svatým křížmem a slovem Božím od Ducha Svatého v milostech posilněn bývá, aby víru svou statně vyznával, a podle ní vezdy živ byl.*“

§. 7.

Že jest svaté birmování svátostí, dosvědčují svatí Otcové.

Hned od času svatých apostolův pokládáno vezdy svaté birmování za pravou svátost, a za takovou ho udíláno pokřestěncům. To dosvědčují svatí Otcové církevní. Jenom některé z nich tuto uvedeme. — Sv. Cyprian, biskup a mučovník, píše: „*Poněvadž Samaritští zákonitě a podle předpisu církevního křest svatý přijali, nesměli se již více křestiti, nébrž jenom to, čeho se jim ještě nedostávalo, doplněno jest bylo Janem a Petrem; totiž, že modlitbou, jižto za ně konali, a vzkládáním rukou Duch Svatý na ně se svolal a jim se vlil. Všechno to jest také u nás v obyčeji; totiž, že ti, kteříž v Církvi pokřestěni jsou byli, dorodí se k představeným Církve, k biskupům; a naší modlitbou a vzkládáním našich rukou Ducha Svatého dosahují, a pečetí Páně, znamením svatého kříže, zdokonalují se.*“ — Sv. Jarolím praví:

„Nevíš-li, že jest obyčejem v Církví, aby se pokřtěncům napotom ruce vzkládaly, a Duch Svatý na ně svolával se? Chceš vědět, kde to psáno? Ve Skutcích apostolských. A však i kdyby svědectví Písma nebylo, byl by souhlas veškerého oboru zemského příkázáním. Neboť i mnohé jiné věci, ježto se dědicným podáním v Církví zachovávají, mají obyčejem vážnost psaného zákona.“ — Sv. Augustin učí: „Svaté křížmo jest v počtu viditelných znamení tak svaté, jako křest.“ — Proto vyslovil svatý sněm církevní v Tridentě: „Kdožby řekl, že jest birmování pokřtěncův pouhým obradem, a nikoliv pravou a skutečnou svátostí, — budiž v klatbě.“

§. 8.

Svaté birmování působí v pokřtěnci veliké milosti. Činí jej před Bohem milejším a příjemnějším.

Na počátku dosahovali všickni věřící nad míru velikých milostí svatým birmováním. „A když Pavel na ně ruky vzkládal, sestoupil na ně Duch Svatý, a mluvili rozličnými jazyky a prorokovali.“ — Mluvili tedy, jako apostolové, mnohými jazyky, jimžto se nikdy nebyli učili, předpovídali budoucí věci, a t. d.

Těchto mimořádných milostí na počátku udělováno, aby tím židé i pohané snadněji obrázení, a k víře v Ježíše Christa přivedeni byli. Když pak se to z většiny stalo, a Církev se utvrdila, a již všudy se zakořenila, přestalo to, neboť

toho již více potřebí nebylo. A však ostatní účinkové svatého birmování, ježto *obyčejnými* nazýváme, jsou doposud titěž, jakož na počátku udělování byli.

Svaté birmování působí *za první: rozmnožení milosti posvětné*. A kterak se tato již na křestu svatém nám udělená milost v nás rozmnožuje? To se děje tímto způsobem: Jako totiž ondy Duch Svatý na apostoly a na první křestany sestoupil, tak i k nám sestupuje ve svatém birmování, a vlivá hojně milostí Svých v duši naši. Ducha Svatého přijali jsme sice již na křestu svatém, kdežto nám milost posvětnou udělil, nás syny Božími, obrazy Božími, Ježíši Christu podobnými, a tak Bohu milými učinil; a však ve svatém birmování jest k nám Duch Svatý mnohem dobrotivější; nebo tuto rozmnožuje velice onu podobnost Bohu; také nám dává Své skutečné milosti ve větším množství.

Těmito Svými četnými milostmi pomáhá nám Duch Svatý, abychom vezdy pevněji v Boha věřiti, v Něho lépe doufati, a Jej více milovati mohli. A čím více prospíváme věrou, nadějí a láskou, tím milejšími a příjemnějšími jsme Bohu, a stáváme se tím účastnějšími Jeho otcovské lásky a přízně. Tímto způsobem se rozmnožuje v nás i napotomně milost posvětná mocí svatého birmování.

Ony milosti, jichžto ve svatém birmování tak hojně dosahujeme, jmenujeme *dary Ducha Svatého*. Jmenují se *dary*, aby se osvědčilo, že

jich nikoliv způsobem záslužným, nýbrž z pouhé dobroty a milosrdnosti od Ducha Svatého nabýváme. Co nám dává, dává nám toliko z lásky. Těchto darův Ducha Svatého počítáme sedm, a ty jsou: 1. Dar moudrosti.

2. Dar rozumu.

3. Dar rady.

4. Dar síly.

5. Dar umění.

6. Dar pobožnosti, a

7. Dar bázně Boží.

Tyto milosti uděluje nám Duch Svatý ve svatém birmování. Ony však takorůzka jako zrna semenná do naší duše vkládají se. Jako totiž semeno na poli rozseté pučeti počíná, a deštěm a světlem slunečným rúste a ovoce přináší, tak též musí i křesťan pokornou modlitbou a jinými dobrými skutky spolu působiti, aby se milosti Duchem Svatým jemu udělené zúrodnily.

§. 9.

Vysvětlení sedmery darův Ducha Svatého.

Darové Ducha Svatého právě jmenovaní, jichžto od Něho ve svatém birmování dosahujeme, obsahují v sobě mnoho jiných milostí. To pak se okáže z jich vysvětlení.

Dar moudrosti jest ona milost Ducha Svatého, ježto nám Boha a Božské věci nad míru krásnými a milými činí a jasně poznati dává, tak sice, že srdce naše se všemi touhami svými toliko k Bohu se obracuje. Duch Svatý takorůzka

v nás rozžehá světlo nebeské. Světlem tím dává nám nahlédnouti, že jenom Bůh jest naší spásou, naší blažeností, naším nejvyšším dobrem. Duch Svatý činí, že myšlenky a žádosti své od statků zemských odvracujeme a ke statkům nebeským pozdvíhujeme, a pouze toliko v Bohu a ve věcech Božských svůj pokoj a svou radost hledáme a nalzáme. Tuto nebeskou moudrost měl *svatý Aloisius*. Všecko, co mu svět poskytoval, považoval za marnost, a Bohu sloužiti bylo mu panováním. Říkával: „*Mnohem vznešenější jest Bohu sloužiti, nežli nad veškerým světem panovati.*“ K této nebeské moudrosti dospívá ten, kdož se bojí, aby Boha hříchem neurazil; neboť „*počátek moudrosti jest bázeň Boží.*“

Dar rozumu jest ona milost Ducha Svatého, ježto nás osvěcuje a po-učuje, bychom učení Christovo jasně poznali a jemu rozuměli, a bychom v poznání tomto pořád prospívali. *Blahoslavený Jindřich Bocenský*, nádenník, a *svatý Paschalis Baylon*, bratr nekněz z řádu svatého Františka, uněli tak o věcech Božských mluvit, že se tomu všickni divili. Této milosti Ducha Svatého účastnými stávají se jenom ti, jenž jsou pokorného a čistého srdce, a ježto se rádi, mnoho a nábožně modlejí. „*Pokorným dává Bůh milost Svou.*“ — „*Blahoslaveni jsou čistého srdce, neboť Boha viděti budou;*“ ne-
toliko v nebi, nébrž i na tomto světě budou Jej viděti, t. j. budou Jej, a nauky a tajemství svatého náboženství lépe poznávati.

Dar rady jest ona milost Ducha Svatého, ježto nás po-učuje, bychom dobré od zlého, a pravdivé od lichého tak rozeznávali, že sobě i jiným dobře radíme, co Bohu ke cti, a nám i bližním na spasení duše jest. Dar ten měl u veliké míře *svatý Antonín*, arcibiskup Florentský. Měť takovou obratnost v udílení rady, že jej „*mužem dobré rady*“ nazývali. Daru toho může každý křesťan dosáhnouti, jenž pokorně Boha za osvícení prosí, a dokonale, beze vsí výminky, vůli Boží se odevzdává.

Dar síly jest ona milost Ducha Svatého, ježto nás tak sílí a utvrzuje, že nižádnou bázní a práci, nižádným pokušením a utrpením nedáme se zdržeti od věrného zachovávání Božích příkázání. Tato podivuhodná síla skvěje se ozvláště na svatých mučenicích. Pranic, ani nejkřutější nakládání nebylo s to, aby je v dobru zvikalo. K této síle může křesťan dospěti, pakli nezvratnou důvěru v Boha a úplnou nedůvěru v sebe samého má. Psánoť jest: „*Všecko mohu v Tom, kterýž mne sílí*;“ a: „*Beze mne ničehož učiniti nemůžete*.“

Dar umění jest ona milost Ducha Svatého, ježto nás osvětluje a povzbuzuje, bychom se všemu tomu bedlivě učili, což potřebno a užitečno jest, abychom Bohu sloužili a věčně spaseni byli. Toto poznání samojediné mělo ceny u svatých; tudíž se nazývá „*uměním svatých*.“ O poznání jiných zemských věcí mimo ty, kteréž nám k plnění vůle Božské a k vykonávání

cností křesťanských užitečny jsou, málo se stárali. *Sv. Aloisius* slyše mluvit o věcech časných říkával: „*Což pak to prospěje k životu věčnému?*“ Právě poznání a láska Boží jsou prostředky, jimiž tohoto umění spasného dosáhnouti můžeme.

Dar pobožnosti jest ona milost Ducha Svatého, ježto nám pomáhá, bychom s radostí, horlivostí a snadností vykonávati mohli všechno, což ke službě Boží přináleží; n. p. modlitbu, častější zpomínku na přítomnost Boží, slyšení slova Božího, přijímání svatých svátostí a t. d. Tento dar pobožnosti ozvláště měli: *sv. Aloisius*, *sv. František Borgiaš*, *sv. Liguori* a t. d. A kterak k ní dospěli? — Milostí Boží a dobrým vychováním, jehož hned v nejtětlejším věku účastnými byli; neboť jejich rodičové věděli, že jest psáno: „*Budiž pamětliv Stvořitele svého v době mladosti své.*“

Dar bázně Boží jest ona milost Ducha Svatého, ježto nám takovou úctu a lásku k Bohu vštěpuje, že se štítíme něco mysliti, mluvit, poslouchati nebo činiti, co se Jemu nelíbí. Dar bázně Boží měl u veliké míře *svatý Stanislav Kostka*. Jediné poněkud neslušné slovo způsobilo mu takových bolestí, že byl bez sebe. Tato svatá bázeň Boží jest základem naší spásy. Za příkladem Davidovým máme o ni často prositi, a Ježíš ujišťuje: „*Proste a bude vám dáno.*“ —

§. 10.

Svaté břimování uděluje pokřestěnci sílu a mohút-
nost v dobru.

Novorozené dítě jest na těle nesmírně útlé
a slabé; žije, a však jest bez síly. Kdyby
takovým vezdy ostávalo, nikdy by nebylo schopno
ku práci ani sebe menší. Musí růsti a zmohút-
něti. Lidé, jižto se křestem stali křesťany, rov-
něž jsou na duši velmi slabi. Podobají se malým,
útlým dětem. Tudyž jest potřebí, aby zmohút-
něli. To se děje ve svatém břimování. Neboť
uděluje za druhé: „*Ozvláštní milost, aby člo-
věk pokřestěný víru svou statně vyznával a
podle ní živ byl.*“

A co jest „*víru svou statně vyznávat*?“
— Nestačí, pakli toliko v srdci myslíme: Jeden
jest Bůh ve třech osobách, všecko jest pravdou,
co nám Bůh zjevil a t. d., nébrž musíme, je-
li toho potřeba, co v srdci věříme, také veřejně
ústí vyznávat. Tak činili svatí apostolové. Vy-
soká rada v Jerusalémě zapověděla jim, aby
o Ježíšovi nemluvili. Oni však odpověděli, že
Boha více poslouchati sluší nežli lidí. Pokračo-
vali v hlásání učení Christova a pravili veřejně:
„*Ježíš Kristus jest Synem Božím, Vykupitelem
lidstva, vstal opět z mrtvých* a t. d.“ To činili,
ač se jim velikými tresty hrozilo, a museli proto
také mnoho trpěti.

Podobně jednali také první křesťané. Beze
strachu pravili soudečím pohanským, že jsou
křesťany, a že jako křesťané chtějí živi býti a

umřítí. Jelikož pak tak zmužile pravdu mluvili, museli tisícové z nich největší muky podstoupiti, ba i umřítí. Apostolové a první křesťané tedy veřejně vyslovili: že víra v Ježíše jest pravou věrou, a že bez ní nelze spasenu býti; od toho vyznání nedali se ničím odvrátiti; a to se jmenuje *víru ústy statně vyznávatí*.

A však apostolové a první křesťané netoliko ústy víru v Ježíše statně vyznávali, nébrž vynasnažovali se také vezdy tak žíti, jakož jim byl milý Spasitel přikázal. To činili věrně, ač se měli nejukrutnějších muk, ba i smrti báti. A to se jmenuje *podle víry živu býti*, čili *víru svou skutkem vyznávatí*.

I my musíme víru svou ústy a skutkem vyznávatí. Vyznání ústy není sice vždycky potřebno; někdy však musíme ho činiti. Kdyby se n. p. někdy něco stalo, co jest proti cti Boží nebo proti spáse duševní bližního, tu by křesťan nesměl mlčeti, než muselby říci: „*To není dobře, to je hřích!*“ Ale druhého vyznání naší víry, ježto se děje skutkem, jest vezdy zapotřebí; neboť povinni jsme tak žíti, jakož nám byl Ježíš předepsal. Onť praví: „*Kdož mne vyznává před lidmi, toho i já vyznám před Otcem Svým, kterýž v nebesích jest; kdož mne ale zapře před lidmi, toho i já zapru před Otcem Svým, kterýž v nebesích jest.*“

Pro vyznání víry své, jakož se již zmínka stala, museli ápostolové a první křesťané velmi mnoho trpěti. My sice nyní žijeme mezi kře-

sfany. Nás pro víru nikdo nepronásleduje. Násilní nepřátelé křesťanstva zmizeli. A však jsou ještě jiní nepřátelé, kteříž víc tajně než veřejně proti nám bojují, a vyznání víry nám velice ztěžují. Tito nepřátelé jsou žádostivost v nás obývajcí, svět a ďábel.

Na svatém křestu byli jsme od hříchu dědicného očištěni. Ale tento zásluhami Christovými nám odpuštěný hřích zanechává v nás truchlivé pozůstatky — *žádostivost*.

Sv. Pavel praví sám o sobě: „*Vidím jiný zákon v oudech svých, který se protiví zákonu ducha mého.*“ Tato žádostivost tedy působí, že nám jest dobré velmi často obtížné, a zlé velmi snadné a příjemné; ona se vynasnažuje, aby nás ke zlému vábila, a od dobrého odvrátila. Od této žádostivosti tedy pochodí, „*že smysl a myšlenky srdce lidského od mladosti ke zlému nakloněny jsou.*“

Jakož velmi často na poli mezi dobrou pšenicí bývá koukol: tak též jsou na tomto světě dobří a zlí lidé pohromadě. A tu se stává, že zlí hned špatný příklad dávají, hned neslušné řeči mluví, hned dobrým lidem se vysmívají a je tupí, aneb je dokonce přemluvíti chtějí, aby hříšné věci páchali a t. d. Tyto zle smýšlející lidi a jejich hanebné řeči a skutky nazýváme *světem*. A právě tento svět jest naším druhým nepřítelem, o němžto *sv. Jan* píše: „*Všechn svět ve zlu jest.*“ — „*Nemilujte světa, ani*

což ve světě jest. Miluje-li kdo svět, není v něm láska Otcova.“

Naším třetím nepřítelem jest *dábel*. Proto nás napomíná *sv. Petr* tak důrazně: „*Budte strážliví a bděte, neboť protivník Váš, dábel, obchází jako lev řvoucí, hledaje, kohoby sežral.*“

Vynasnažujet se velice, aby nás tak jako první člověky do hříchu strhl a věčně nešťastnými učinil.

Tito tedy jsou nepřátelé naší duše; proti nim musíme ustavičně bojovati. A však nebudtež proto malomyslny a bojácný, milé dívky. Ačkoliv nepřátelé ti jsou velice mocni, přece dokážete Vy mnohem více nad ně. Ve svatém břimování totiž dává se Vám ona síla, jížto Vám zapotřebí jest, abyste nad nimi zvítězily. Neboť pokřestění, jakož učí Římský katechism, „*posilují se křížmem břimování proti pokušením těla, světa a ďábla.*“ Hledte jenom na apostoły a na první křestany, kterak Duchem Svatým posilněni byli. Radovali se, kdykoliv měli příležitost pro Ježíše trpěti.

§. 11.

Svaté břimování vtačuje pokřestěnci na duši znamení čestné.

Vzácní páni mívají v obyčeji, že vytlačují na všecky své věci, ježto jim náležejí, svůj erb (znak) nebo jiné znamení. Po tom znamení hned poznáváme, že jsou majitkem jejich. Taktéž vtačuje i Bůh svatým břimováním tajemné zna-

mení na naši duši, jímžto za Jeho majitek pro-
hlašujeme se. Neboť bířmovaný člověk náleží
zcela Bohu. Svaté bířmování tedy *za třetí vlla-
čuje naší duši nezrušitelné znamení*. Znamení
to jest znamením velice čestným. Onoť nás vy-
značuje za takové, kteříž povolání a ustanovení
jsou, aby jako bojovníci Boží pro Jeho čest bo-
jovali, a dobrými příklady bližního vzdělávali.
Ježíš Kristus vyvoluje nás takořka za vojíny
Své. Tím se zavazujeme, proti žádostivosti, světu
a ďáblu, kteří jsou stejnou měrou nepřátelé Boží
a nepřátelé naši, udatně bojovati. Jaká to vzne-
šená důstojnost! —

Znamení to vezdy ostává na duši naší; ne-
může nikdy zrušeno býti — jest nezrušitelné.
Budeť se v nebi věčně skvíti na vyvolencích, a
bude jim na čest a na odplatu, jelikož povinnosti
svatým bířmováním uložené věrně plnili. Ale
také na zatracencích bude znamení to ještě vidi-
telné, a však zhanobené hříchem, a bude jim
na věčný trest a na hanbu pro jejich nevěrnost
k Bohu. Jistý svatý otec praví: „*Zůstane vítě-
zům na odplatu, přemoženým však na trest.*“

Tímto znamením, tímto skvostným zname-
ním čestným rozeznáváme se ode všech ostat-
ních, kteříž svatého bířmování ještě nepřijali.
Jestli nám již na tomto světě na ozvláštní veli-
kou čest, pakli jako věrní bojovníci Ježíše Chri-
sta povinnost svou konáme. Navždy ostane nám
vllačené; neboť vysoká důstojnost, býti vojíny
Ježíše Christa, a povinnost po všechem život

trvající, pro Christa a pro víru bojovati, jsou neodvolatelný. Proto nemůžeme vícekrát než jednou břimování býti.

I apostolové přijali na posilu svou jen jedenkrát Ducha Svatého; a to stačilo pro veškeré živobytí — až do smrti mučnické, jižto pro Ježíše podstoupili; neboť ve svatém břimování dává se milost v hojnosti a plnou měrou, a tudyž opětování jeho není potřebné.

Tyto jsou tedy výborné účinky, jichžto Bůh Duch Svatý břimováním v nás působí. Nejsou-liž to nad míru velicí darové? — Vidíme tedy, že Duch Svatý množstvím milostí Svých nás, jako apostoły, osvěcuje a po-učuje, že nás očisťuje a posvěcuje. Hlavně nás očisťuje a posvěcuje na křestu svatém a v pokání, kdežto s nás hřích dědicný a všechny ostatní skutečné hřichy snímá. A však od malých chyb a vad, pakli jich upřímně litujeme, očisťuje nás také ve svatém břimování, a činí duši naši čistou a krásnou, — jako lesklé zlato, kteréž ohněm se čistí.

Jak velmi jsme tedy povinni, laskavému Spasiteli za ustanovení svatých svátostí, a ozvláště za svaté břimování srdečně děkovati! Onť jim propůjčil moci, aby tak zázračně a spasitelně působily, a sice pro nekonečné zásluhy Jeho, pro bolestné umučení a smrt Jeho na kříži. Nezapomínejte nikdy, milé dítky, za to Bohu vděčnými býti.

§. 12.

O povinnosti svaté břimování přijmouti.

Svatého břimování sice ku věčné blaženosti není nevyhnutelně potřebí. Avšak velice bychom se prohřešili, kdybychom vlastní vinou pronebali, tak svatou a v milostech bohatou svátost přijmouti. A proč? Poslyšte, milé dívky! — Ve svatém křestu jest Bůh lidem ovšem nadmíru laskav. Neboť je očištuje od hříchů dědicného, zdobí je milostí posvětnou, přijímá je za vlastní syny a dcery, a činí je dědici království nebeského. A hleďte! ve svatém břimování chce Bůh křesťanům potřebnou pomoc udělit, aby byli s to, milost na křestu dosaženou vezdy zachovati, stále nábožně žít, a kdysi jistotně nebe obdržeti. Pakli tedy pokřesťenec dobrovolně, tudýž vlastní vinou svou svatého břimování nepřijal, co tím na jevo dává? — Dává na jevo:

Za první, že jest za dobrodiní na křestu svatém přijatá velmi nevděčen.

Za druhé, že jest k milostem ve svatém břimování podávaným nadmíru netečen a nevěšimav, a

Za třetí, že jest o své vlastní spasení nepečliv. —

A není-li nevděčnost k Bohu, nevěšimavost Jeho darův a nepečlivost o svou spásu hříchem velmi velikým? -- Dobří křesťané o tom nepochybují. V ohledu tom uvodí Římský katechismus ze starého svatého otce církevního tento výrok:

„Všickni novoobrázcenci mají spěchatí, aby bez odkladu Bohu znovuzrození, a pak biskupem znamenání byli, t. j. aby sedmerou milost Ducha Svátého přijali, an by jinak ten dokonalým křestanem nebyl, jenžby svévolně a zúmyslně, a nikoliv nouzí donucen, tuto svátost zanedbal, jakož jsme ji od sv. Petra zdědili, a jakož ostatní apostolové k rozkazu Páně učili.“ Proto poroučí Římský katechism: „Přede vším se musí učiti, že tato svátost není tak potřebna, žeby člověk bez ní nemohl spasen býti. Ačkoliv pak není tak potřebna, přece jí nikdo nemá zanedbatí, nébrž máme se chrániti, bychom se nedopustili nedbalosti u věci tak svaté, jižto nám Bůh milost Svou tak hojně uděluje. Neboť co Bůh všem společně k posvěcení dává, mají všickni nejbedlivěji hledati.“

Žilť jest jakýsi Novatus. Obrácen jest byl na víru katolickou a pak i pokřestěn. A však v čas pronásledování odstoupil od víry. A všeobecně soudilo se, že se to stalo proto, poněvadž svatou svátost bířmování nepřijal, ač měl k tomu příležitost.

Odtud jde, že nábožní rodičové se velice vynasnažují, aby dítky jejich tuto svátost v pravý čas přijaly. Neboť vědí, že se nesmí zanedbatí pro mnohé spasitelné účinky, je-li příležitost jí přijmouti. Zvláště pak jim záleží na tom, aby se tato svátost ještě před smrtí udělila jich malým dítkám, jsou-li nebezpečně nemocny. A proč? — Proto, poněvadž vědí, že svatým bířmováním

milost posvětná se rozmnožuje, a že tudyž birmované děti, jsouce Bohu milejší a příjemnější, z důvodu toho také větší odplaty v nebesích dosáhnou. A sv. Tomáš Akvinský praví: „*Umírajícím má se tato svátost uděleti, aby o z mrtvých vstání jako dokonatí se objevili.*“

§. 13.

Bychom svaté birmování hodně přijali, musíme se k tomu připravit. Co je tu činiti?

Jestif nejsmutnějším postavením člověka, nalézá-li se ve hříchu dědickém, nebo v jiných před křestem spáchaných těžkých hříších. Jestif nepřitelem Božím a nemá nádeje, že přijde do nebe; zasluhujef peklo. Jestif takorka mrtev na duši nemaje milosti posvětné, v nížto záleží duchovní život duše. Přijme-li však člověk takový svátost křestu nebo pokání, dosáhne, pakli se to hodně děje, milost posvětnou — pravý život duše. Proto se nazývají křest a pokání *svátostmi mrtvých*, poněvadž k věčnému životu probuzují hříšníka, jenž jest duchovním způsobem mrtev.

Chceme-li však ostatní svátosti hodně přijmouti, musíme míti milost posvětnou — život duše. Proto se nazývají ostatní svátosti *svátostmi živých*. Jelikož pak svaté birmování jest *svátostí živých*, musíme nutně v milosti posvětné býti, bychom ho hodně přijali. Kdyby však křesťan se osmělil ve stavu hříchu smrtelného ke svatému birmování přistoupiti, přijal by ji dokonce nehodně, a dopustilby se tím nového těžkého hříchu.

Tedy musí křesťan býti ve stavu milosti posvětné, aby tuto svátost hodně přijmouti mohl. Aby však všech těch spasitelných účinkův účastným se stal, nepostačuje, je-li toliko všech těžkých hříchův prost, nébrž musí se také vynasnažiti, aby se také ode všech dobrovolných všedních hříchův očistil, a velikou pobožnost v srdci svém vzbudil. Z toho, co tu povědíno jest, vysvítá, že dětem, které již dospěly k užívání rozumu, příprava k svatému bířmování nevyhnutelně potřebna jest. I na tuto svátost dají se obrátiti slova *sv. Pavla*: „*Zkusíš pak sebe člověk sám!*“ Totě tím potřebnější, an ji toliko jednou přijímáme; a stane-li se to nehodně, škoda z toho jen velmi těžko napravití se dá. Tuť jest potom zapotřebí pravého, upřímného pokání, abychom Ducha Svatého, jejžto jsme byli nehodným přijmutím svatého bířmování těžce urazili, smířili, a Jeho milostí spolu i s účinky svatého bířmování opět dosáhli.

Příprava k svatému bířmování přepotřebná záleží v následných pěti věcech: 1. Musejí dítky dobře vycvičeny býti v křesťansko-katolickém učení vůbec, a zvláště v tom, co se této svátosti týká, pokud jejich věk a schopnost připouští. — 2. Musejí skroušenou a úplnou zповěd vykonati, aby se netoliko ode všech těžkých, než i ode všech dobrovolných všedních hříchův očistili. — 3. Musejí se vynasnažiti, aby vzbudily cvičením se v rozličných cnostech pobožnost srdce. — 4. Musejí slušně ošaceny býti, a

mravně i počestně se chovati, — a 5. Musejí u svatého bířmování tak jako při křestu svatém kmotra míti.

Jestif tedy patrnó, že mimo nutnou potřebu toliko dítky k užívání rozumu dospělé ke svatému bířmování připuštěny býti mají. Tudyž učí Římský katechism: „*Neuznává-li kdo za dobré dvanáctý rok očekávati, jestif zajisté věci přiměřeno, aby se tato svátost dojistá až k sedmému roku odložila.*“ A však mohou býti velmi důležité důvody, že se i malé dítky bířmují, zvláště, jsou-li nemocny, aneb kdyby jinak mnoho roků na přijmutí této milostiplné svátosti čekati musely.

§. 14.

Kterak se má příprava tato státi?

Aby se příprava ke svatému bířmování přepotřebná náležitě předsevzala, musejí i rodičové i dítky spolupůsobiti. Rodičové musejí k tomu příležitost opatřiti, a dítky jí musejí bedlivě užiti. Proto musejí dítky, ježto k potřebnému věku dospěly, pilně školu navštěvovati a *křestanskému cvičení* pozorně naslouchati. Zvláště musejí dobrý pozor dávatí na to, co se o svatém bířmování vypravuje. Musejí často a nábožně Ducha Svatého prositi za osvícení, aby tomu, co se vykládá, dobře rozuměly a si pamatovaly.

Aby však dítky čistého svědomí nabyly, tak činí. Již několik dní před udílením svatého bířmování počínají svědomí své zpytovati a v lítosti

se cvičiti. S ozvláštní bedlivostí přemýšlejí, kterých hříchů se, netoliko od poslední zpovědi, něbrž po všechen čas života svého dopustily; zdali měly nějakého hříšného obyčeje, zdali dlouho trval; zdali nezamlčely nějakého hříchu ze zapomenutí, nebo ze studu, nebo z bázně a t. d. — An takto hříchy své poznati se snaží, srdečně jich litují. Aby velikou ošklivost a bolest z nich měly v srdcích, živě sobě představují Ježíše na kříži, a rozjímají, že ony Jej hříchy svými na kříž přibily. Často Jej prosí za odpuštění hříchů svých. Za dne začasťe myslují v srdci svém: „*O Ježíši můj, budiž mně milostiv, budiž ke mně milosrden, a odpuť mi hříchy mé!*“ — Nastane-li doba, kdy se zpovídati mají, zpovídají se s upřímným a skroušeným srdcem, a hned z počátku řeknou zpovědníkovi, že tentokráte proto zpověď konají, aby mohly přijmouti svaté břimování. Naučení dané zachovají v paměti své a bedlivě ho zachovávají. —

Aby *pobožnost srdce* vzbudily, na to vynakládají nábožné a dobře vycvičené dítky několik dní. Jedni volí za příkladem apostotův deset dní, jiní více, jiní méně; aspoň jest každé dobré dítě v den před přijímáním svatého břimování horlivou nábožností zaměstnáno. Jako apostolové zdržují se všech zevnějších roztržitostí, n. p. nepotřebných prací, zábav a t. d. Vystřihají se, pokud možno, společnosti s jinými, mluví málo, ostávají rády doma a t. d. A kterak trávi čas samoty svojí?

Předně cvičí se *u víře*. Začasté o tom přemýšlejí, že brzy přijmou Ducha Svatého s přemnohými milostmi. To mají za pravdu nepochybnou.

Pak mají *upřímnou žádost* Ducha Svatého s dary drahocennými přijmouti, dobře vědouce, že na ně přemnohá nebezpečnoství proti spasení duše čekají, a ony že jsou příliš slabý. Tudyž se bedlivě cvičí v nábožné modlitbě, a prosí Boha, aby jim Ducha Svatého seslati ráčil.

Potom se cvičí *v pokoře*. Vážně o tom přemýšlejí, že milosti tak veliké nikoliv nezasluhují, jelikož Boha hříchy svými již tak často a těžce byly urazily. Tudyž vynakládají všemožnou pilnost, aby *upřímnou lítost* nad poklésky svými vzbudily.

Dále náležitě uvažují, že Duch Svatý navzdor nehodnosti jejich přece k nim přijde a milosti Svě jim propůjčí, pakli se vynasnaží, aby se opravdově polepšily. O tom pranic nepochybují, a tudyž mají *pevnou důvěru* v Jeho nekonečnou dobrotu a milosrdnost.

A konečně, aby Duchu Svatému lásku svou prokázaly, slibují upřímně, že vnuknutí Jeho vezdy ochotně poslušny budou.

Za příkladem apostolův a ostatních nábožných osob, jenž u velikém počtu v jednom domě pohromadě zůstati, a tudyž mnoho nepohodlí dobrovolně snášeti chtěli, cvičí se nábožné dívky také *v zapírání sebe*. To činí tím, že se všech neprospěšných a nepotřebných řečí bedlivě vy-

stříhají, všetečnosti očí a uší starostlivě se chrání, v jídle, v pití a ve spaní malou ujmu sobě činí.

Tak jednají nábožné dívky, chtějí se nábožně připravit ke svatému přijímání. Mezi tím obnovují také slib křestní. Ony však, ježto ke svatému přijímání jíti smějí, přijímají velmi rády před biřmováním s velikou nábožností živé tělo a živou krev Christa Ježíše; a pakli se snadno státi mohlo, chodily ondy mnohé i lačné k biřmování. To činily z pouhé úcty; povinností to nebylo. Alespoň by měly všechny ty děti, ježto svaté biřmování přijímají, co nejvíc vynasnažiti se, aby přísnou střídmost zachovaly.

Jak mile dívky *duši svou* náležitě k biřmování připravily, musejí též na *tělo své* pamatovati. Co se v ohledu tom díti má, může krátce povědíno býti. Předně musejí na těle čistě umyty a slušně oblečeny býti; neboť jako nečistota, tak i přepiatá nádhernost v šatstvu jest špatným znamením. Nečistota prozrazuje nevážnost a nevšímavost ku věci svaté, a nádhera prozrazuje marlivé a pyšné smýšlení. Obé jest Bohu velice odporné. Pak se mají dívky počestně a skromně chovati. I zevnějším chováním svým mají na jevo dávat, že mají věc předúležitou a přesvatou před sebou.

K biřmování potřebí jest jako ke křestu *kmotrů*. Tito mají u biřmovaných dítek duchovním způsobem zastávati místo otce a matky.

Proto poroučí Římský pontifikál: *) „*Kmotrové mají birmovance své v dobrých mravech cvičiti, a je po-učovati, aby se zlého vystríhali a dobré činili.*“ Kmotrové u birmování jsou tedy povinni, o blaho duševní i tělesné svých birmovanců pečovati. Birmovanci pak jsou povinni, kmotry své jako vlastní rodiče ctíti, milovati a jich poslouchati.

§. 15.

Kterak se svaté birmování uděluje?

Svátost birmování uděluje se tímto způsobem. Nejdůstojnější biskup, obleknuv se v roucha kostelní, stojí u oltáře, obrací se k dítkám, ježto mají birmovány býti a kteréž i hned pokleknou, a modlí se takto:

„*Duch Svatý přijdiž na Vás, a moc Nejvyššího zachovej Vás od hříchů.*“

Odpověď. „*Amen!*“

Pak dělá znamení svatého kříže a mluví:

V. Pomoc naše jest ve jménu Páně.

R. Který stvořil nebe i zemi.

V. Pane, vyslyš modlitbu mou!

R. A volání mé k Tobě přijď.

V. Pán s vámi!

R. A s duchem tvým!

Nyní vztahuje nejdůstojnější biskup ruce své proti birmovancům, a modlí se:

*) *Římský pontifikál* jest ona kniha, ježto v sobě obsahuje úkony biskupské, n. p. birmování, svěcení kněžstva a t. d.

Modleme se!

Všemohoucí, věčný Bože! jenž jsi ráčil těmto služebníkům Svým z vody a z Ducha Svatého — na křestu svatém — nový život dáti, a jim všechny hříchy odpustiti: sešli nyní na ně Ducha Svatého, Utěšitele se sedmerem darův s nebe!

(Račiž seslati) Ducha moudrosti a rozumu!

R. Amen!

Ducha rady a síly!

R. Amen!

Ducha umění a pobožnosti!

R. Amen!

Naplniž je Duchem bázně Své a milostivě poznamenejž je znamením kříže Christova pro život věčný, pro téhož Pána našeho Ježíše Christa, Syna Svého, který s Tebou živ jest a králuje v jednotě téhož Ducha Svatého, Bůh od věkův na věky!

R. Amen.

Pak maže nejdůstojnější biskup všechny birmovance svatým křížem na čele a mluví:

N. Znamenám tě znamením kříže, a sílím tebe křížem spásy ve jménu Otce, i Syna, i Ducha Svatého.

R. Amen.

Po tomto pomazání dotéká se nejdůstojnější biskup tváře birmovancevy, dávaje mu takorka mírný políček řka:

„*Pokoj s tebou!*“

Jak mile všickni břimování jsou, následuje modlitba tato:

„Uterdiž, o Bože! co jsi v nás způsobil, ze svatého chrámu Svého, jenž jest v Jerusalémě.“

V. Sláva budiž Otci, i Synu, i Duchu Svatému,
R. Jakož bylo na počátku, tak budiž nyní a vždycky. Amen.

„Uterdiž, o Bože! co jsi v nás způsobil, ze svatého chrámu Svého, jenž jest v Jerusalémě.“

Pak se modlí nejdůstojnější biskup k oltáři obrácený, co následuje:

V. Prokaž nám, o Pane, milosrdenství Svého!

R. A spásu Svou dejž nám!

V. Pane, vyslyš modlitbu mou!

R. A volání mé k Tobě přijď!

V. Pán s vámi!

R. A s duchem tvým!

(Nyní musejí všickni břimovanci pokleknouti.)

Modleme se!

O Bože! jenž jsi apostolům Svým Ducha Svateho dáti a chtíti ráčil, aby tentýž jimi a jejich nástupci ostatním věřícím udílen byl: popatř milostivě na službu naši nízkosti, a propůjč, aby do srdcí těch, ježto jsme svatým křížem na čele pomazali a znamením svatého kříže znamenali, tentýž Duch Svatý sestoupiti, v nich obývati, a je ve chrámy svatosti Své čůstojně uzpůsobiti ráčil, jenž s Otcem a tímtež Duchem Svatým živ jsi a kraluješ, Bůh od věků na věky!
R. Amen!

Potom mluví nejdůstojnější biskup:

Ajhle, tak požehnán bývá každý člověk, jenž se Boha bojí.

Konečně obrátiv se k bířmovancům uděluje jim požehnání a praví:

Požehnejž vás Pán se Sionu, abyste spatřovali blahobyť Jerusaléma po všecy dny života svého, a věčného života dosáhli.

R. Amen!

§. 16.

Kterak se při udělování svatého bířmování a hned po něm chovati máme.

Když nastala doba, v nížto se svaté bířmování udělovati má, jdou všickni, kteříž tuto svátost přijmouti mají, — na duši dokonale připraveni, a na těle svátečně oblečení, — v průvodu svých kmotrů do chrámu. Již cestou zaměstnávají se dobrými myšlenkami, a vystříhají se wszeliké roztržitosti v tichém a vážném chodu; vážným chováním na jevo dávají svou vnitřní pokoru a úctu. Chrání se všeho nezbedného tlačení, a přibližují se nejdůstojnějšímu biskupovi s velikou uctivostí. Chovají se tak, jakoby jeden z apostoľův před nimi stal. S pevnou věrou, s tužbou vřelou a s opravdovým předsevzetím, že budou po všechn život svůj Bohu věrně sloužiti, čekají na přijmutí svatého bířmování. Když pak se skutečně uděluje, chrání se všeho všetečného lelkování a mluvení. Živě představují sobě, co se ondy v Jerusalémě na slavnost letnic událo, a

milosti, jichžto apostolové od Ducha Svatého podosáhli. Zdvíhají uctivě ruce své, a modlejí se po tichu nábožně k Ježíši Christu, aby nyní i jim Ducha Svatého seslati ráčil.

Jak mile se dá znamení, aby poklekli, padnou uctivě na kolena svá, a modlejí se v srdci: „*Přijď, Duchu svatý, a naplniž srdce dítek Svých!*“ An nejdůstojnější biskup na ně ruce klade a je maže, s velikou radostí pamatují na to, že právě nyní nastala doba nad míru šťastná, kdy Duch Svatý se Svými hojnými milostmi a dary jim se uděluje. Tu projevují velikou uctivost a pobožnost. Co nejvroucněji modlejí se v srdcích svých: „*Ó Bože můj, věřím v Tebe, doufám v Tebe, miluji Tebe, a lituji všech hříchů svých! -- Duchu Svatý, posilniž víru mou, rozmnož nádeji mou, rozpal lásku mou!*“ — Jestli se dítky u této příležitosti tak uctivě a nábožně chovají, jistotně nepoloží působení Ducha Svatého nižádnou překážku, a tudyž dosáhnou velikou hojnost milosti.

Obiřmování jsouce mají za pravdu nepochybnou, že Duch Svatý na ně sestoupil. Pokorně se mu klanějí jako jedinému pravému Bohu s Otcem a Synem. Děkují Mu za Jeho milostiplný příchod. Aby však tuto vděčnost svou také skutkem prokázaly, opravdově umiňují sobě, že budou s milostmi dosaženými vezdy věrně spolupůsobiti, vnuknutí Ducha Svatého bedlivě poslouchati, Jemu neodporovati a Jej nikdy více hříchem neurážeti, jakož napomíná apostol: „*Ne-*

zarmucujte Svatého Ducha Božího.“ Onyť Mu darují srdce své nejen částečně, nébrž cele sebe samy, svou lásku a poslušnost. Prosí Jej též, aby se Svou milostí vezdy u nich ostali a jim všeho dáti ráčil, čehož na spásu duše své potřebují. Ano, dobré dítky nejen za sebe prosí, než i za své rodiče, kmotry, učitele a všecky ty, za něžto se modliti povinny jsou.

Tímto způsobem cvičí se děti po svatém birmování v nábožné modlitbě, a dokonale uvažují velikost přijatých milostí. Celý den, ve kterýž birmovány byly, tráví v horlivosti jako největší svátek. Po všechem život svůj pamatují na ten šťastný den, a nikdy nezapomínají, kolikero dobrodiní onoho dne byly přijaly.

Připraví-li jim snad rodičové nebo kmotrové ozvláštní potěšení, užívají ho toliko se stálým patřením na přijaté birmování. Jsouť pamětlivy, že ono potěšení jenom pro tuto svatou svátost jim se připravilo, a že ho jen tehdy hodnými jsou, pakli se vynasnaží i Bohu radost dělati. A činí-li to, pak kdysi od Boha mnohem skvostnějších a drahocennějších darův dostanou.

§. 17.

O povinnostech, jichžto nám ukládá svaté birmování.

Čím větší jsou milosti, jichžto od Boha dosahujeme, tím větší musí býti vděčnost, kterouž Mu za ně vzdáváme. Ješto pak milosti ve svatém birmování přijaté nad míru veliké a hojné jsou: dá se lehkó pochopiti, že i vděčnost za

ně musí býti veliká. Budeť však, milé dítky, za-
jistě nejkrášším, Bohu nejmilejším a vám nej-
prospěšnějším způsobem, jímžto Bohu vděčnost
svou prokážete, pakli svědomitě konati budete
povinnosti a závazky, jichžto vám tato svá-
toť ukládá.

První povinnost jest: *„Dítky, mějtež duši
svou a tělo své ve vážnosti a v uctivosti, ne-
boť jsou živým chrámem Božím, živým chrá-
mem Ducha Svatého.“* To činiti musíme z úcty,
jižto povinni jsme velebnosti Boží. Byliť jsme
sice již na křestu svatém ve chrám Ducha Sva-
tého posvěceni; ale v hřimování se to opětuje,
a tu přichází Duch Svatý sám, aby v nás pře-
býval. Proto píše *sv. Pavel*: *„Nevíte-liž, že
jste chrámem Ducha Svatého, a že Duch Svatý
ve vás obývá? Jestliže pak někdo chrám Boží
znesvěcuje, Bůh jej zahubí; nebo chrám Boží
jest svatý, a tím jste vy.“* Vystříhejte se tedy
pečlivě všeho, cožby tento chrám Boží zneuctiti
a znesvětiti molilo. Nikdy nevycházejž lehkó-
vážné slovo z úst vašich. V jídle a v pití buď-
tež mírný; poctivy a slušny v oděvu svém. Nikdy
nedopouštějte, aby se ve vás zlé myšlenky do-
brovolně zdržovati směly. Křofte své žádosti a
náklonnosti — aby se neobrátily ve hříchy!
Slovem: veškerým chováním svým musíte dávat
svědectví, že jste Ducha Svatého přijaly, a že
Jej v srdci svém máte.

Druhá povinnost jest: *„Dítky, zachovávejte
pečlivě milosti a dary Ducha Svatého.“* Ty pak

tratíte hříchem. Abyste nezhřešily, musíte některých věcí vystříhati se, jiné pak činiti. Vystříhejte se všeho, cožby vás jakkoliv ke hříchu svěsti mohlo. Straňte se tedy svědomitě každé osoby, každého místa, každé zábavy, kde se lehkovážně jedná, a kde bázň Boží není. Tamť jest nebezpečno pro vaši duši! Ozvláště chraňte se těch lidí, jenž o Bohu a o svatém náboženství potupně mluví, aneb jinaké hanebné rozprávky vedou. Mějte v ošklivosti čtení špatných kněh. Pakli byste se lehkovážně a bez potřeby do nebezpečnosti pouštěly, Duch Svatý by vám pomoci Své odejmul. Neboť „*kdo nebezpečnosti miluje, v nebezpečnosti hyne.*“ Je-li však časem nemožno, takovými nebezpečným lidem se vyhnouti, pak mějte Boha na zřeteli! Pommňte, že jest všudy přítomen, že skutky vaše vidí, a že nejtajnější myšlenky a tužby srdce vašeho zná. Proste Ho s dítěcí pokorou o pomoc, důvěřujte se v Něj, a budtež zmužily. Osvědčujte se za horlivé křesťany a za pravé učeníky Ježíše Christa. Nestrachujte se ani potupy, ani opovržení, ani časné škody. Ukazujte ošklivost ze hříšných rozmluv, a chraňte se každého znamení, jímžby se pozdávalo, že je schvalujete.

Budtež napotom horlivy ve vykonávání svatého náboženství. Proto často a mnoho se modlete; navštěvujte pilně veřejné služby Boží; poslouchajte pozorně slovo Boží, a budtež horlivy a nábožny u přijímání svatých svátostí. Uposlechněte okamžitě, pakli vás rodičové napomínají, vám výstrahu

dávají, vás kárají! — „*A tak sviť světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a velebili Otce vašeho, jenž jest v nebesích.*“ — Prokazujte se tedy slovem i příkladem, před Bohem a před lidmi za šlechetné občany království Božího, a za zmužilé bojovníky Ježíše Christa.

Třetí povinnost takto se vysloviti dá: „*Dítky! buďtež stály v horlivosti a v pilnosti, množíce čest Boží a duševní spásu svou i svých bližních dle sil svých.*“ Abyste tuto povinnost konati mohly, přede vším zapotřebí jest, byste se vynasnažily učení Ježíše Christa vždy lépe poznávati. Apostolům a některým věřícím prvních časův poznání Božských věcí zázračným způsobem se vlilo. To se nyní již žádným způsobem nestává. My sami musíme, s pomocí Boží, vynasnažiti se, bychom se umění spasitelnému naučili. Horlivá modlitba, nábožné rozjímání o věcech Božských, bedlivé poslouchání slova Božího, a pilné čtení dobrých kněh o Bohu a o svatém náboženství jednajících přivodí nás k tomu. Těmito prostředky vezdy lépe poznávati budete Boha a Jeho Božské vlastnosti, své povinnosti k Němu a ke svým bližním, a kterak o spásu duše své pečovati máte. Pořád lépe budete poznávati — nebezpečenství duši Vaší hrozící, nepřátely jí osidla strojící, a zbraň, jižto proti nim bojovati a je neškodnými učiniti můžete. Tam shledáte povzbuzení k boji proti žádostivosti, světu a ďáblu; neboť jste byly učiněny ve svatém birmování bojovníky a vojíny Ježíše Christa. Tudyž

máte nyní povinnost, proti zlému bojovati, dobré bedlivě konati, bližnímu výborné příklady dávati, jej ke cnosti povzbuzovati a od hříchu odvracovati. V tomto smyslu, milé dívky, volá *sv. Pavel*, a vyučuje Vás, kterakou zbraní bojovati musíte: „*Proto vezměte na sebe oděni Boží, abyste v den zlý, v den pokušení, odolali, a ve všem dokonale obstáli;*“ stůjtež pevně pravého učení se přidržující a spravedlivě žijíce, — „*bedra svá opásejte pravdou, a přioděni jsouce pancířem spravedlnosti... přede vším vezměte štít víry... přilbici spásy a meč ducha, jenžto jest slovo Boží. S velikou vroucností a se vzýváním modlete se každého času v duchu, a bděte ve vsí vytrvalosti, a v přímělvě za všechny svaté.*“

Snažte se tedy, milé dívky, abyste těmto povinnostem věrně zadost učinily. Tímto způsobem můžete Bohu nejvyšší dobrotivému za všechny milosti ve svatém birmování přijaté nejdůstojněji děkovati, pokud vám s pomocí Boží možno jest.

§. 18.

Co máme na výroční den svatého birmování činiti?

Jsouť v životě lidském dnové každému hodnému křesťanu důležité — ba nezapomenutelní. Takovým dnem jest onen den, na kterýž ondy dívky své rodiče, nebo nějakého příbuzného a dobrodince smrtí byly ztratily. Když pak během roku tentýž den, na kterýž se ono úmrtí přihodilo, se navrátí, co činí vděčné dívky? —

Zmítány rozličnými pocity bolesti, lásky a vděčnosti, jdou do kostela a modlejí se nábožně za pokoj duší svých milých zemřelých. Takto slaví tento smutný den výroční modlitbou a dobrými skutky.

Takovými památnými dny jsou i dnové oni, kdy n. p. dívky svatý křest nebo první svatou zpověď a první přijímání, nebo svaté birmování přijaly. Ohledem na svaté birmování praví *sv. Karel Boromejský*, arcibiskup Milánský: „*Každý má výroční den, na kterýž birmován byl, skutky nábožnými a modlitbou slaviti, zpovídati se, a nejsvětější svátost oltářní přijímati, aby děkoval Bohu nejdobrotivějšímu za milosti přijaté.*“

I Vám, milé dívky, musí výroční den, na který jste birmovány byly, nezapomenutelným ostati. Oslavujte ho dobrými skutky, jakož Vám *sv. Karel* radí. S tím však musíte také vážnou zkoušku sebe samého spojit. Ano, zkoušejte se, zdali jste milosti a dary svatého birmování věrně zachovaly a s nimi bedlivě spolupůsobily. Zkoušejte se, zdali jste jako udatní bojovníci a vojínové Christovi dobrý boj bojovaly proti žádostivosti, světu a ďáblu, aneb zdali jste jejich vábením a návodům ustoupily a praporec Christův zrádně opustily. Zkoušejte se tedy, zdali Duch Svatý, jež jste byly ve svatém birmování přijaly, ještě ve Vás jest a ve vás působí.

Jak to lze poznati? Na jaké známky musíte při tom pozorovati? — Hlavní známkou jest *láska*; proto píše *sv. Ambrož*: „*Po čem pozná*

člověk, že *Ducha Svatého přijal? Má se tázati srdce svého. Miluje-li bratra svého, t. j. bližního svého, zůstává Duch Svatý v něm.*“ Pravou lásku k bližnímu jenom tamto naléztí lze, kde jest pravá láska k Bohu; neboť tato jest základem oné. „*Kdož tedy bližního nemiluje, nemůže ani Boha milovati.*“ — „*Kdožby řekl, miluji Boha, a nenáviděl by bratra svého, lhářem jest. Neboť kdo nemiluje bratra svého, kteréhož vidí, kterak může milovati Boha, kteréhož nevidí?*“

Pravá a upřímná láska k Bohu a k bližnímu jest tedy neomylnou známkou, že Duch Svatý v nás přebývá a působí. Ale, kdož pak má lásku tu?

1. Lásku tu má jenom ten, kdož hřích upřímně v ošklivosti má, a všeliké dobrovolné příležitosti a všelikého nebezpečství, kdežtoby do hřichu padnouti mohl, svědomitě se vystříhá.

2. Lásku tu má jenom ten, jenž má horlivost, aby vždy víc a více množil čest Boží a spásu duší.

3. Lásku tu má jenom ten, kdo se vynasnažuje v přítomnosti Boží živu býti, ve všech věcech Jemu se libiti, a kdo se úplně v Jeho nejsvětější vůli odezdvává.

4. Lásku tu má jenom ten, kdož vytrvalou modlitbu miluje a po slovu Božím touží.

5. Lásku tu má jenom ten, kdo slabosti, chyby a urážky bližního trpělivě snáší a za něj se modlí.

6. Lásku tu má jenom ten, kdo se, pokud

možno, snaží, aby bližnímu dobře činil, a spásy duševní i tělesného blaha jeho dle možnosti vyhledává.

Zkoušejte se nyní, milé dívky, opravdově, kterak jste se ve věcech těch chovaly, a zdali Boha a bližního skutečně a upřímně milujete. Potom také poznáte, zdali Duch Svatý ve Vás jest, nebo není. O kterak se budete radovati, dá-li Vám vlastní Vaše svědomí svědectví dobré, že jste věrně plnily povinnosti, jichžto Vám svaté birmování uložilo! Jak za to budete Bohu děkovati, Jej chváliti a velebiti? — Není-li tomu ale tak, pak nemůže výroční den birmování býti Vám dnem radosti, nébrž dnem zármutku a bolesti. Neboť jste Ducha Svatého, svého Posvětitel, svou nevěrou zarmoutily a urazily. Toliko pravým pokáním a opravdovým polepšením mohou milosti a dary utracené ve Vás opět oživeny býti. — Neopomeňte nikdy v životě svém, milé dívky, výroční den, na kterýž jste byly birmovány, vypsaným způsobem slaviti.

§. 19.

Výklad obřadův o svatém birmování.

Vzkládání rukou, pomazání svatým křížem a modlitba jest, jakož jsme pravili, viditelným znamením svatého birmování. Způsob, kterým se to stává, a všechno ostatní, co mimo to při udělování této svátosti se děje, nazýváme *obřady*, anyž mají krásný a poučný význam. Onyť jako v obrazích představují jednak *milosti*, jichžto

biřmovanec přijímá, a jednak *povinnosti*, jichžto na se bere.

Nežli nejdůstojnější biskup biřmovati počíná, *myje si ruky*. Tím dává důležité naučení, že svátost biřmování, jakožto úkon nadmíru svatý, s čistým srdcem a s velikou úctou i udělovati i přijímati se má.

Kostelní roucho nejdůstojnějšího biskupa má bílou barvu. Bílá barva jest znamením radosti. A což může radostnějšího býti nad vědomí, že se svatým biřmováním tolikerých milostí účastnými stáváme, pakli neschází náležitá příprava? Biřmování jest tedy slavnost právě radostná, an se pokřtěnec jí stává dokonalým vojínem Christovým a milosti nabývá, aby mohl všechny povinnosti služby tak důležité a čestné plniti.

Jak mile nejdůstojnější biskup u oltáře k dětem biřmovaucům se obrátí, *musejí všickni pokleknouti*, což jest znamením upokoření se. Kdož od Boha velikých milostí dosáhnouti chce, musí býti pokorný, aby se jich hodným stal. „*Bůh zajisté pyšným se protiví, pokorným pak dává milost Svou.*“

Nyní spíná nejdůstojnější biskup ruce, svolává Ducha Svatého na biřmovance, a znamená je *znamením svatého kříže*. Tím dává na srozuměnou, že *kříž* jest zdrojem všech milostí. Jakož pak nejdůstojnější biskup hned na počátku všem pospolu z daleka ruce vzkládá, tak též činí později při pomazání každému ozvlášť. Kdož ruce své nad hlavu jiného zdvihá, jeví tím, že

jej pod ochranu svou přijmouti chce. Jelikož tedy biskup jakožto služebník a zastupitel Boží birmovancům ruku na hlavu klade, chce tím naznačiti, že Bůh Duch Svatý na ně sestoupí, a je budoucně chrániti a střežiti bude. Vzkládání rukou tudyž jest znamením, že se Duch Svatý pokřesťencům ve svatém birmování uděluje. Neboť „*apostolové kladli na ně ruce, a oni přijali Ducha Svatého.*“ Ó šťastný jest tedy birmovaný! Jestť pod ochranou Boží a pod stráží Ducha Svatého. —

Nejdůstojnější biskup začínaje čelo mazati znamená ho *svatým křížem*. Tím se připomíná nám, že Ježíš Kristus Svým umučením a Svou smrtí na kříži nás vykoupil a nad ďáblem zvítězil. — *Cisáři Konstantinovi Velkému* zjevil se na obloze kříž s nápisem: „*V tomto znamení zvítězíš!*“ I my zvítězíme v tomto znamení svatém nad žádostivostí, nad světem a nad ďáblem, pakli se živou věrou pevně ke Christu připneme a za Jeho kříž styděti se nebudeme.

Pomazání slává se *svatým křížmem*, ježto sestává z *oleje* a z *balsámu*. Křížmo nazývá se *svatým*, poněvadž mnohými modlitbami a mnohým žehnáním od biskupa se světi. Tato z oleje a z balsamu připravená svatá mast připomíná nám vůbec mnohonásobné milosti a dary, ježto se udělují svatým birmováním.

Olej a *balsam* má však také ještě ozvláštní význam. Ondy natírali vojínové a zápasníci tělo své *olejem*, aby tím oudy své učinili obratnými

a silnými. Olej tedy obrazně představuje, že birmovanec na duši dosahuje moc a sílu, aby nábožný křesťanský život vedl, a proti nepřítelům spásy vítězně bojoval. Olej, padne-li na nějakou látku, zanechává v ní známky, ježto nelze vodou smýt. Jak krásně značí se tím duchovní, nezrušitelné znamení, ježto se vtlačuje duši birmovancově?

Balsam chrání raněné tělo od hniloby a šíří příjemnou libovůni. Tak též má se birmovaný křesťan vynasnažiti, aby duši svou hniloby hříchu zachránil, aby se konáním dobrých skutkův stal Bohu příjemným, a bližního vzdělával; anebo, jakož praví Písmo svaté: „*aby se stal libovůní Christovou a světlo jeho aby svítilo před lidmi, aby vidouce dobré skutky velebili Otce, jenž jest v nebesích.*“

Krásně a po-učně vykládá také *svatý František Saleský* význam oleje a balsamu řka: „*Svaté křížmo, jehož svatá Církev o svátosti birmování užívá, sestává z oleje olivového a z balsamu, a značí mimo jiné dré srdci Ježíšovu nejvzácnějších cností, ježto nám tak důrazně odporoučí an praví: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem. — Balsam, jenž ve všech tekutinách na dno padá, značí pokoru, a olej olivový, jenž ve všech tekutinách po vrchu plove, představuje tichost (mírnost), ježto člověka nade všechny nepříjemnosti povznáší.*“

Pomazání děje se *na čele*; a proč? Na čele člověka lze poznati, pakli se bojí nebo stydí.

An tedy biskup pokřestěnce na čele maže, připomíná mu tím, že si nesmí dát brániti nižádným strachem nebo studem víru svou v ukřižovaného Spasitele statně vyznávaje a povždy křesťansky a nábožně živ jsa. Proto praví papež *Evgenius IV.*: „*Jelikož jest čelo přirozeným sídlem studu, proto se křesťan na čele maže, aby se nestyděl za jméno Christovo.*“

Pomazání děje se *ve způsobě kříže*, neboť kříž jest znamením křesťana. Proto píše *svatý Pavel*: „*Daleko budiž ode mne, abych se honosil leč křížem Pána našeho Ježíše Christa, v němžto mi svět jest ukřižován a já světu.*“ Vojáci nosí znamení a oděv svého krále, aby se tím od jiných rozeznávali. Podobně nosí také birmovaný, jakožto vojín Christův, na čele, na přední části těla svého, znamení svého krále a Pána, totiž *kříž Vykupitelův*. Proto se kříž také nazývá *pečetí Christovou*. Máť se tedy birmovaný volně a veřejně za učeníka Ježíše Christa, za spoluouda Jeho Církve vyznávati. Pravíť Spasitel náš: „*Kdožkoliv mne vyzná před lidmi, toho vyznám i já před Otcem Svěm, kterýž jest v nebesích.*“ — „*Kdož pak se stydí za mne a za slova má, za toho se i Syn člověka styděti bude.*“ — Je-li tedy Christus ukřižovaný „*Židům pohoršením a pohanům bláznovstvím,*“ jestliť nábožným křesťanům „*mocí Božskou a moudrostí Božskou.*“

Ve svatém birmování býváme pomazáni *křížem*. Když sv. Jan Ježíše Christa křestil, a

Ježíš modle se z vody vystoupal: tu se otevřela nebesa, a Duch Svátý sestoupil ve způsobě ho-lubice na Něj. Toto sestoupení Ducha Svatého bylo takorka pomazáním, jímžto zasvěcen jest byl za našeho krále, nejvyššího kněze a proroka. Proto se Ježíš nazývá *Christem* t. j. *pomazaným*. Jelikož i my ve svatém birmování pomazání bý-váme, dostáváme jméno *křestana* t. j. *pomaza-ného*. Bychom jméno to svaté hodně měli, mu-síme též krály, kněžimi a proroky býti. „*Vy pak jste pokolením vyvoleným, kněžstvem králov-ským, národem svatým.*“ Tudyž jest naší po-vinností, bychom jako *králové* nad svými ná-klonnostni a náruživostmi panovali, bychom jako *kněží* Bohu sebe v obět dobrolíbeznou dávali, a bychom jako *proroci* víru svou skutkem a pří-kladem neohroženě a statně hlásali.

Po vykonaném pomazání dává nejdůstojnější biskup birmovancům *políček* na památku, že musejí, pakli svého Spasitele opravdově následo-vati chtějí, hotovi býti, všelikou potupu, všeliké pronásledování a každé protiventví oddaně a trpělivě snášeti. „*Neboť všickni, kteříž boha-bojně žiti chtějí v Christu, pronásledování budou.*“ — Pravíť tak sám Ježíš: „*Služebník není nad Pána svého. Pakli mne pronásledo-vali, i Vás pronásledovati budou.*“ Násilného a krvavého pronásledování, jako apostolové a první křesťané, nemusíme sice snášeti; a však nezřídka dává se nám světem opovržení, potupa, nenávisť a t. d. Se světem, *kterýž jest ve zlu,*

nesmíme v přátelství býti. „*Neboť kdo jest přítelem tohoto světa, stane se nepřitelem Božím.*“

Je-li bířmovaný křesťan hotov všeliká protivenství, jichžto se mu pro svatou víru dostane, neohroženě snášeti, pak se naplní slova, ježto mluví nejdůstojnější biskup dávaje mu políček: „*Pokoj s tebou!*“ Apostolové radovali se, byvše za hodné uznání, že mohli pro jméno Ježíše Christa potupu snášeti.

Pravého pokoje, pravé radosti v Duchu Svatém dosahuje bířmovaný jen tenkrát, pakli apóstoly následuje, a jako oni pro Boha trpí. Tentž jest pokoj, o němž Ježíš praví: „*Pokoj zanechal jsem Vám, Svůj pokoj dávám Vám; nedávám pokoj Vám, jakéhož dává svět.*“ — Bez utrpení není pravého pokoje. „*Blahoslaveni, kteříž protivenství trpí pro spravedlnost; neboť jejich jest království nebeské. Blahoslaveni jste Vy, pakli Vás lidé tupí a pronásledují. . . . Radujte se a veselte se; neboť veliká jest odplata Vaše v nebesích.*“ Odplata za to jest veliká již na tomto světě pro pokoj a mír, jehož takoví křesťané v nitru svém pocíťují.

Konečně *žehná* nejdůstojnější biskup bířmovance, dělaje nad nimi svatý kříž. Tím připomíná jim ještě jednou, že s kříže Christova přichodí všecko požehnání a všechna milost, a vzbuzuje je, aby budoucně s Ježíšem kříž nesli a kalich utrpení volně pili.

Jako na křestu svatém potřebí jest také o bířmování *kmotrů*. Je-li dítě, které se má

biřmovati, jeřtě mal, drží ho kmoťr na pravé ruce. Je-li vřak tak dospl, ůe můe stojc svat biřmování přjmouti, stojí kmoťr za ním, a m pravici svou mezi svatm pomazáním na jeho pravm ramen. — Toť m kmoťrovi bťi na památku, ůe m biřmovanci svmn ochranu a pomoc poskytovat i a jej v boji křestfanskm vře- moůn podporovati.

P ř í d a v e k.

I.

Modlitby.

Vzbuzení cností, ježto častěji, zvláště pak před svatým
biřmováním předsevzítí máme.

Vzbuzení víry.

Všemohoucí, věčný Bože! klaním se Tobě a pevně věřím, že jsi jeden v podstatě a trůj v osobách: Otec, Syn a Duch Svatý. Věřím, že jednorozený Syn Boží člověkem učiněn jest, a že nás hříšníky Svým umučením a Svou smrtí na kříži vykoupil. Věřím, že Ježíš Kristus kdysi opět přijde všecky lidi soudit, a že bezbožníky v pekle věčně trestati bude, spravedlivým pak v nebi nekonečnou odplatu dá. Věřím také všecko ostatní, co svatá Římsko-katolická Církev věřiti poroučí, poněvadž Ty, o Bože! *věčná pravda a nekonečná moudrost*, jsi nám to sám zjeviti ráčil. Amen.

Vzbuzení nádeje.

O nejdobrotivější Bože! na Tebe skládám všechnu důvěru svou. Doufám od Tebe odpuštění všech hříchů, věčné blahoslavenství a

všeliké prostředky, jimiž mohu dosáhnouti království nebeského, po kterémž upřímně toužím. Doufám to od Tebe nikoliv pro své vlastní dobré skutky, nébrž pro nekonečné zásluhy svého Pána a Vykupitele Ježíše Christa a pro své spolupůsobení. Všecko to doufám, poněvadž Ty, *všemohoucí, neskončně věrný, dobrotivý a milosrdný Bůh*, jsi to sám slíbiti ráčil. Amen.

Vzbuzení lásky.

O Bože! Miluji Tebe z celého srdce svého, ze vsí duše své a ze všech sil svých. A sice proto miluji Tebe, poněvadž jsi *nejvyšším a lásky nejhodnějším dobrem a mým nejdobrotivějším Otcem*. Pro Tebe miluji také všecky lidi jako sebe samého. Pevně odhodlán (a) jsem všecko činiti, abych se jenom Tobě líbil (líbila); a umiňuji sobě opravdově, že budu nejsvětější vůli Tvou vezdy co nejsvědomitěji plniti. Amen.

Vzbuzení lítosti.

Ó Bože! lítost a bolest mám ze všech spáchaných hříchů svých, poněvadž jsem jimi Tebe, *nejvyšší a lásky nejhodněší dobro*, tak velice a tak často urazil (a). Opravdově umiňuji sobě, že polepším život svůj, a že raději všecko i smrt podstoupím, nežli bych Tebe jediným hříchem ještě urazil (a). Dejž mi k tomu milosti Své, a budiž milostiv mně hříšnému (hříšné). Za to Tebe žádám pro nekonečné zásluhy Tvého Božského Syna a mého Vykupitele. Amen.

Obnova slibu křestného.

V nejhlubší pokoře vrhám se před Tebou na zem, o nejsvětější Trojice! Klaním se Tobě, chválím a velebím Tebe! Věřím a vyznávám, že jsi jeden Bůh ve třech Božských osobách: Otec, Syn a Duch Svatý. Všemohoucí Otče, děkuji Tobě, že jsi mne stvořiti ráčil, a sice k obrazu Svému. Nejlaskavější Ježíši! Synu Boží, děkuji Tobě, že jsi mne Svou smrtí na kříži vykoupiti ráčil. Duchu Svatý! Duchu lásky, děkuji Tobě, že jsi mne posvětití ráčil.

Ó Bože můj, tak příliš dobrotiv byl jsi ke mně! Bez mé zásluhy očištěn (a) jsem byl (a) na křestu svatém od hříchu dědičného, a stal (a) jsem se Tvým dítětem, dědicem království nebeského, a spoluoudem Církve katolické! Na křestu svatém ráčil jsi duši mou ozdobiti milostí posvětnou a rouchem nevinnosti. O, kteraká to láska, kteraká dobrota! Abych za to vděčen byl (vděčna byla), slíbil (a) jsem sice kmotry svými křestnými, že přikázání Tvá vezdy věrně zachovávati a Tebe vezdy detinně milovati budu. Ale jak častokrát jsem slibu toho nesplnil (a)! Jak častokrát jsem Tě hříchem urazil (a)! —

O Bože milosrdný! prosím pro Tvého nejmilejšího Syna, račiž mi odpustiti! V ošklivosti mám a lituji všech hříchů svých. Mámt z nich bolest nesmírnou, a sice proto, že jsem jimi Tebe, *nejvyšší a lásky nejhodnější dobro*, urazil (a).

Chci se opravdově polepšiti; račiž mi k tomu milosti Své propůjčiti. Tyť víš, jak sláb (a) jsem! Pomoz mi tedy, abych se budoucně polepšiti mohl (a). Vynasnažím se učení Christovu bedlivě se naučiti a pevně věřiti. Všecky síly své vynaložím, abych obcování své podle Jeho příkladu a podle Jeho předpisův uspořádal (a).

Protož mám celým srdcem v ošklivosti příklady špatné, skutky zlé a řeči tohoto světa, jeho marnost a pýchu, a jeho nebezpečné zábavy, ježto by snadno duši mou usmrtili mohly. Pevně odhodlán (a) jsem všelikým hříšným myšlenkám a žádostem, jakož i všelikým pokušením a vnuknutím ďáblovým statně odporovati a zmužile proti nim bojovati. Byťby se mi *dobré* sebe obtížnějším a *zlé* sebe půvabnějším býti vidělo, přece nikdy nechci zlého činiti a dobré opominati. Chci sobě násilí činiti, abych v pravdě po křesťansku žil (a) a nebeského království vydobyl (a). Chci Tě tedy, ó Bože můj! milovati z celého srdce svého, ze vši duše své, a ze všech sil svých. Chci bližního svého milovati jako sebe samého a pro Tebe. Chci býti vezdy čist (a) a poctiv (a), mravný (á) a skromný (á), pokorný (á) a lichý (á), poslušný (á) a trpělivý (á), jakož se na křesťana sluší, a jakož jsem byl (a) ondy na křestu svatém slíbil (a). K tomu však, o Bože můj, rač mi milostí Své dáti, za to Tebe žádám pro Ježíše Christa, Syna Tvého a Vykupitele mého. Amen. —

Chvalo zpěv k Bohu Duchu Svatému.

Přijď k nám Duchu Panovníku,
Navštiv mysle učeníků!
Stvořil's pro věčnou nás bláhu,
Vlej v nás milosti Své vláhu.

Těšitelem jsi Ty zvaný,
Od Otce nám za dar daný;
Ty's zdroj živý, lásky plamen,
Duchovní jsi mazby pramen.

Sedum darův máš v Své moci,
Prstem jsi Ty Bohu Otci,
Otcův slib jsi v pusté hrudi,
Tebou řeč se v lidech budí.

Rozžehni v nás světlo Svoje,
Vlej nám v nádra lásky zdroje,
Posilniť rač v každou dobu
Pomocí Svou těla mdlobu.

Zažeň vraha od nás vzdálí,
Uštědřuj nám pokoj stálý,
Bychom z Tvého doprovodu
Pominuli duše škodu.

Dejž nám znáti Hospodina,
Dejž i znáti Jeho Syna,
Dejž nám věřit každou dobou,
Že pocházíš věčně z obou.

Čest buď s Otcem Synu Slovu,
Jenžto povstal slavně z rovu,
Svatému též Duchu sláva
Ať se po vše věky vzdává.

V. Bůh Duch Svatý, Utěšitel,
R. Naučí Vás všeliké pravdě!

Modleme se!

O Bože, jenž jsi srdce věřících osvícením
Ducha Svatého vyučiti ráčil, propůjč, abychom
v tomže Duchu, co pravého jest, rozuměli, a
z Jeho útěchy vezdy se radovali, pro Ježíše
Christa Pána našeho. Amen.

Prosby o sedmero darův Ducha Svatého.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu mou-
drosti, a obývej v srdci mém! Nauč mne nebe-
ských stávkův tak sobě vážiti, abych je nade
všecky zemské věci stavěl (a), srdečně milo-
val (a), a opravdově hledal (a). Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu rozumu
a osvětiž mne! Pomoz mně, abych Tvému Bož-
skému slovu a svatým tajemstvím náboženským
na spasení své, pokud možno, dostatečně rozu-
měl (a), a tím k poznání Tebe, jakož i Otce a
Syna dospěl (a). Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu rady! Spravuj a řiď mne ve všech prácech. Nakloň srdce mé k dobru a odstraš je ode zlého! Vodiž mne ve všech se vyskytujících pochybnostech, abych se nikdy neminul (a) s pravou cestou k Tobě — a s účelem svým. Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu síly! Račiž obývati v srdci mém. Povzbuzuj mne v zármutcích, posiluj mne v trápeních, a propůjč mi síly proti všem nepřátelským útokům, abych nebyl (a) přemožen (a) a Tebe, Boha svého, nikdy neurazil (a). Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu umění! Osvěcuj a vyučuj mne, abych pomíjivost a marnost všech zemských věcí jasně poznal (a), abych jich nejinač, než Tobě ke cti a sobě i bližnímu svému k spasení dobře užívati znal (a). Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu pobožnosti! Vzbudiž srdce mé ku pravé pobožnosti a ku svaté lásce k Bohu, abych Ho na světě při všech svých pobožnostech vezdy vyhledával (vyhledávala) a nalézal (a), a kdysi v nebi věčně míti a požívatí mohl (a). Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Přijdiž Duchu Svatý! Ó přijdiž Duchu bázně Boží! Pronikni srdce moje spasitelnou, dítěti bázní, ježto se každého i sebe menšího hříchu leká. Propůjč, abych Tebe, Boha a Pána svého, vezdy na zřeteli měl (a), abych se všeho vystríhal (a), co se Tvé Božské velebnosti nelíbí. Amen.

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

Litanie k Bohu Duchu Svatému.

Pane, smiluj se nad námi!

Christe, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Christe uslyš nás!

Christe vyslyš nás!

Otče z nebes Bože!

Synu, Vykupiteli světa, Bože!

Duchu Svatý Bože!

Svatá Trojice jeden Bože!

Duchu Svatý, Duchu moudrosti a rozumu!

Duchu rady a síly!

Duchu umění a pobožnosti!

Duchu bázně Boží!

Duchu pravé radosti a pravého pokoje!

Duchu pokory a tichosti!

Duchu trpělivosti a dobroty!

Duchu strídmosti a čistoty!

Duchu vyvolených synů Božích!

Učíteli a Řediteli svaté Církve katolické!

Zpytateli lidských srdcí!

Smiluj se nad námi!

Rozdavači nebeských milostí!
Těšiteli zarmoucených!
Radosti anjelův!
Osvětiteli arciotcův!
Vnukateli prorokův!
Učители apostolův!
Sílo o vítězství mučovníkův!
Těcho vyznavačův!
Čistoto panen!
Blaho svatých!

Smiluj se nad námi!

Milostiv nám buď!

Vyslyš nás, o Duchu Svatý!

Ode všeho hříchu!
Ode všech pokušení a osidel zlého ducha!
Od opovažlivého spoléhání na milosrdenství
Boží!
Od zoufalé nedůvěry v milost Boží!
Od odporu proti uznané pravdě!
Od závisti a nepřítelství k bližnímu!
Od zatvrzelosti a nekajivosti!
Od roztržky a bludného učení!
Ode vši nedbalosti a lenosti ve službě Boží!
Od náhlé a nenadálé smrti!
Pro Svě pocházení z Otce i Syna!
Pro Svě zjevení o křestu Christově!
Pro Svůj příchod na slavnost letnic!
V den soudný!

Vysvobod nás o Duchu Svatý!

My ubozí hříšníci!

Tě prosíme, vyslyš nás, o Duchu Svatý!

Aby's Církev svatou vezdy šířiti a zvelebovati ráčil!

Tě prosíme, vyslyš nás, o Duchu Svatý!

Aby's apostolského nejvyššího pastýře osvítiti
a síliti ráčil!

Aby's všechny oudy Církve svaté milostí Svou
oživovali a posvěcovati ráčil!

Aby's všechna křesťanská knížata spojití a
v pokoji zachovati ráčil!

Aby's všechny národy k poznání pravé víry
přivéstí ráčil!

Aby's všechny bludy vykořeniti ráčil!

Aby's nám Svou všemocnou milostí vezdy
přispívati ráčil!

Aby's nám svatou bázeň Boží vlíti a v nás
vezdy zachovati ráčil!

Aby's nám dar modlitby a pobožnosti pro-
půjčiti ráčil!

Aby's všechny naše myšlenky, slova a skutky
podle Své Božské libosti spravovati ráčil!

Aby's nám čisté a pokorné srdce dáti ráčil!

Aby's nám mírnost a trpělivost všlípiti ráčil!

Aby's naše srdce ku pravé křesťanské lásce
a k milosrdnosti nakloniti ráčil!

Aby's nás v trápeních a v protivenstvích síliti
ráčil!

Aby's nám pravý pokoj srdce dáti ráčil!

Aby's nás vezdy na pravé cestě do vlasti
nebeské vésti ráčil!

Aby's nás do počtu vyvolencův přijmouti
ráčil!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa!

Rač nám vlíti Ducha Svatého, bychom i
věřili!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa!

Rač nám vlíti Ducha Svatého, bychom nezvratně doufali!

Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa!

Rač nám vlíti Ducha Svatého, bychom vroucně milovali!

Duchu Svatý, uslyš nás!

Duchu Svatý, vyslyš nás!

Otče náš a t. d. Zdráva's Maria a t. d.

V. Nezavrhuj nás od Své nejsvětější tváře!

R. A Svého Ducha Svatého neodjímej od nás!

V. Dejž nám radost spásy Své!

R. A v duchu šlechetném nás posiluj!

V. Sešli Ducha Svého a stvoření budeme!

R. Novou činíš tvárnost země!

V. Pane vyslyš modlitbu mou!

R. A volání naše k Tobě přijď!

Modleme se!

Prosíme Tě, o Pane, aby Duch Svatý Utěšitel, který z Tebe pochází, naše duše osvětil, a podle zaslíbení Syna Tvého v každou pravdu uvedil, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě téhož Ducha Svatého na věky věkův! Amen!

Modlitba po svatém biřmování.

O Duchu Svatý! vrhám se před Tebou na zem, a klaním se Tobě jakožto Bohu a Posvětiteli svému. Chválím, velebím a oslavuji Tebe

pro Tvou nekonečnou dobrotu a milosrdnost, že jsi dnes do duše mé přijíti a mně milost Svou u veliké hojnosti vlítí ráčil. Srdečně Ti za to děkuji! O račiž se mnou zůstati a nikdy neodstupuj ode mne! Zachraň mne každého hříchu, abych já sám (a) Tebe nepřinutil (a) mne opustiti. Neodjímejž mi nikdy pomoci Své ve mnohých nebezpečenstvích duši mé hrozcích. Budu bdíti a se modliti, a Tebe vezdy na zřeteli míti; napotom s milostí Tvou v boji s nepřátely spásy své nikdy nepodlehnu.

Duchu Boží! Vylej milost Svou také na všecky ty, kteříž mi co dobrého prokázali. Ozvláště prosím Tě za nejdůstojnějšího biskupa, jehož vzkládáním rukou a pomazáním jsem dues tolikerych milostí dosáhl (a). Přispívejž mu, aby stádo své podle libosti Tvé dobře spravoval na cestě ku spasení věčnému. — Prosím za své duchovní otce a učitele, kteří se nižádné práce nešlítili, aby mne vyučováním a udělováním svatých svátostí k přijmutí svatého břimování náležitě připravili. — Prosím za své rodiče a kmotry, kteříž mně tolik lásky a péče prokázali. — Všem těmto zaplatiž za všecko dobré; ochraňuj a žehnej jim na tomto světě, a propůjč jim kdysi život věčný v nebesích. Amen.

Otče náš a t. d. — Zdráva's Maria a t. d. — Věřím v Boha a t. d. — Sláva budiž Bohu Otcí, i Synu, i Duchu Svatému! Jakož bylo na počátku, tak budiž nyní, i vždycky až na věky věkův. Amen!

Modlitba,

ježto se má každoročně v den svatého birmování konati.

Ó Duchu Svatý! Duchu lásky a pravdy! jenž z Otce i Syna pocházíš, jemužto se s obouma klaníme a ježž velebíme: s nejhlubší úctou vrhám se před Tebou na zem, a klaním se Tobě jakožto Bohu a Pospvítiteli svému. Chválím a velebím Tě pro zázračné skutky, jichžto jsi ondy vykonal, a také nyní pořád vykonáváš. Tyť jsi ústy prorokův zaslíbeného Messiáše předpovídal; Tyť jsi Janu Křestiteli Vykupitele okázal, a dokonané dílo výkupy na slavnost letnic apostoły svatými všemu světu jsi objevil. Tyť jsi, jenž Církev svatou až do konce světa učíš a spravuješ. Mne jsi na křestu svatém od hříchu dědicného očistil a posvětil, Svým dítětem a dědicem království nebeského učinil. Srdečně děkuji Tobě za všechny tyto nezasloužené milosti.

Ale ozvláště chválím a velebím Tebe dnes, o Duchu Boží! — dnes na výroční den svatého birmování, kdy jsi na mne sestoupil s plností milostí Svých, s darem moudrosti a rozumu, rady a síly, umění, pobožnosti a bázně Boží. Kterak se Ti mám nyní za všechno to odplatiti, co jsi učinil na duši mé! — Ale zdali pak jsem tyto milosti a dary, tato neocenitelná dobrodiní, v sobě bedlivě zachovával(a), a jich dobře užíval (užívala)? Zůstal(a)-li jsem věren (věrna) praporu kříže Spasitele svého? — Bojoval(a)-li jsem udatně proti vábením žádostivosti, světa a ďábla? — Ach,

nestalo se tak! Z toho mne viní vlastní svědomí mé; onoť mi praví, že jsem proti Tobě, o Duchu Boží! skutečně velmi nevděčně jednal(a). Rač mi odpustiti! Budiž mně milostiv! Chci se polepsiti!

Tobě ke cti a své duši k spasení chci nyní, o Bože trojjediný! svatou úmluvu věrnosti obnoviti. Odříkám se zlého ducha, světa a žádostivosti. Zavrhuji a v ošklivosti mám všecky jejich skutky, marnosti, choutky a vnuknutí po všechem čas života svého. Jenom Tobě chci sloužiti, Tebe chci milovati nade všecko z celého srdce svého. Tobě obětuji a zasvěcuji tělo své a duši svou se všemi silami a mohútnostmi. Jenom Tobě chci žíti. Totě mou upřímnou, opravdovou vůlí! Ale přispěj, o to Tě prosím, slabotě a bídosti mojí ku pomoci. Za to Tebe vzývám, o Bože můj! pro Ježíše Christa, Syna Tvého a Vykupitele mého. Amen.

II.

Připomínky rodičům a kmotrům.

Jestliť přísnou povinností rodičův, aby o to pečovali, by dítky jejich dobře se připravily ke svatému birmování. K této přípravě náleží *předně* vyučování v náboženství vůbec, a zvláště o svatém birmování. Ač děti školu navštěvují a křesťanskému cvičení přítomny bývají, nicméně tím se přece rodičové nesmějí spokojiti. Osobně mají se přesvědčiti, zdali jejich dítky také skutečně se naučily tomu ve svatém náboženství, čehož potřebí jest. Shledají-li o zkoušce učiněné, že vědomosti jejich v této věci nedostatečny jsou, musejí sami a jinými své dítky ještě lépe vyučiti.

Pak se musejí rodičové o to starati, aby jejich dítky nějaký čas před svatým birmováním v konání dobrých skutkův bedlivy byly; n. p. aby důležitost nastávajícího svatého úkonu dokonale uvažovaly, častěji a nábožně se modlily, svátost pokání a nejsvětější svátost oltární s dobrou přípravou přijaly, sebe v něčem zapíraly, v samotě trvaly a t. d.

V ohledu tomto děti samy od sebe nebudou mnoho činiti, pakli rodičové nepůsobí spolu.

Napotom musejí rodičové na volbu dobrých kmotrů pomýšleti. Tu jest veliké prozřetelnosti

zapotřebí. Církevní sněm Kolínský roku 1662 nařizuje ohledem na kmotry u břimování toto: „*Chceme, aby nebyl kdokoliv bez rozdílu k úřadu tomuto připuštěn, nébrž jenom ti, kteří jsou katolíci, dospělého věku, břimování, a neúhonného chování a obcování, a kteříž základní učení víry křestanské znají.*“ Zvláště pak také musejí dobře povědomi býti těch povinností, ježto jako kmotrové na sebe berou, a musejí býti horlivými křestany. Volte tedy, milí rodičové, rozumně, abyste se volbou tou postarali o spasení duší dítek svých. Běda Vám, pakli zistnost a jiné zemské ohledy u věci té Vás vedou. —

Dále měli by se rodičové o to starati, aby jejich dítky ve slušném oděvu ke svatému břimování přišly. Zvláště pak by si měly matky ohledem na dcery své dobře pamatovati, co píše svatý Petr: „Šperk jejich nebudiž zevnější, v pletení vlasů, ve zlatých zářkách, nebo v hledaném rouchu, nébrž skrytý člověk srdcečný v nepomíjivosti tichého a mírného ducha, jenž má před Bohem cenu velikou. Neboť takto zdobily se ondy také svaté ženy v Boha důvěřující.“ Tím chce apostol říci: že nemají jejich ozdobu v pomíjivých, zevnějších okrasách hledati, nébrž ve vnitřní nepomíjivé okrase enostného srdce, a tichého, mírného ducha.

Konečně má se rodičům připomenouti, že bylo ve starém čase Církvě obyčejem svaté břimování lačně přijímati, a tudýž praví Římský pontifikal: „Dítky k břimování jdoucí mělyby

lačny býti.“ Proto učí Římský katechism: „*Mu-
síme se vynasnažiti, aby onen chvalitebný oby-
čej staré Církev obnovily, aby tuto svátost ne-
jinak než lačně přijímaly, k čemu se věřící
snadno pohnouti dají, pakli poznají dary a
zázračné ovoce svátosti této.*“ — Ze slovy těch
snadno poznati lze, že si Církev svatá přeje,
aby se biřmování lačně přijímalo. Naplňtež přání
to, milí rodičové, a mějte dítky své k tomu,
pakli se tato svátost časně před polednem udě-
luje, a dítky již poněkud dospělé jsou; jinak aspoň
o to pečujte, aby přísnou střídmost zachovaly.

Co jsem doposud, milí rodičové, pravil, jest
snadné; lehounce se stane, pakli dobrou vůli a
pravou lásku ke svým dětem máte. Ale co Vám
nyní říci mám, jest těžké a trvá dlouho; jenom
Vaše smrt nebo smrt dítek Vašich sprostí Vás
povinnosti této. — Vaše dítky ve svatém biř-
mování podruhé Bohu, Stvořiteli nebes a země,
se obětují a zasvěcují; podruhé slavně se vedou
k Ježíši Christu, Vykupiteli; po druhé se posvěti
a pomaží v příbytek Ducha Svatého. Nebo po-
nejprv všechno to stalo se na svatém křestu.
Dítky Vaše tedy již nejsou dítkami Vašimi, nébrž
dítkami Božími! Vyť jste jen zastupitelé Boží
u vychování jich. *Tudyž jest nejpršnějši po-
vinností Vaši, abyste bedlivě bděli, aby tyto
Vaše dítky — statek a majetnost Boží — od
Boha se neodvedly, a takorka Ježíši Christu
z náruči se nevyrvaly.* Vynasnažujte se kře-
stánským vychováním přispívati a spolupůsobiti

k tomu, aby milosti a dary svatého bířmování vezdy věrně zachovaly, aby vezdy ostaly majetností Hospodinu zasvěcenou. Považujte dítky své za drahocenný klenot, kterýž Vám svěřen jest, abyste ho pro Boha a pro nebe dochovali. Přihlíďte k tomu, abyste ho čistý a neporušený kdysi opět do rukou Tomu navrátili, od Něhož jste ho byli přijali. Ó jaká radost bude Vám, pakli v den soudný budete moci říci: „*Pane, hled tu na ty dítky, ježto jsi nám svěřiti ráčil; všechny navracujem Tobě!*“

Neustávejte tedy dobrým naučením a spasitelným napomínáním působiti na jejich srdce, abyste je od zlého odvrátili a ke všemu dobrému naklonili. Abyste však slovům svým tím větší dovahy a síly dodali, musíte je také dobrými příklady předcházeti. „*Světiž světlo Vaše před nimi, aby Vaše dobré skutky viděly a veleřily Otce, jenž v nebesích jest.*“ Nechať vidí na Vás — pravou nábožnost, pravou lásku k Bohu a k bližnímu. Zvláště bděte, abyste nikdy nepromluvili slova, ježtoby jejich stud urazilo, aneb abyste nekonali skutek, jenžby jejich nevinnosti nebezpečným býti mohl; anebo, aby jiní něco nemluvili a nedělali, cožby jejich dobré smýšlení pokazilo. *Tak budou dítky Vaše netoliko dědici Vašeho jmění, ale také dědici Vašich cností.* Kdybyste však naopak vychování dítek svých zanedbávali, kdybyste nerozumnou shovívavostí a slepou láskou jejich chyby a poklésky příkrývali a vylouvali; anebo kdybyste dokonce

špatnými řeči a příklady dítky své s cesty cnostné svedli: bylibyste rodiči nejnešťastnějšími, majíce sami vinu zkázy dítek svých. Ono strašné „běda“ by zastihlo Vás, ježto byl Christus vyslovil řka: *„Kdožby někoho z maličkých, jenž ve mne věří, pohoršil: lépe by jemu bylo, aby žernov osličí (mlýnský kámen) na hrdlo se mu zavěsil, a on pohřzen byl ve hlubinu mořskou. Běda světu pro pohoršení!“*

Neméně důležité, nežli povinnosti rodičův, jsou také povinnosti kmotrův ohledem na jejich birmovance. Ve svátosti birmování se pokřtěnec mocnou zbraní obdává a chrání, aby proti nepřátelům duše šťastně bojoval, a věčné spásy dosáhnul. Což mu potřebnějšího, než aby měl vůdce a učitele po boku svém? — Není-li obyčejem, že takovým mladým lidem, jižto do stavu vojenského vstupují, zkušenější mužové po bok se staví, aby je v umění vojenském vycvičili? — Toť jest Vaší úlohou, *milí kmotři!* Jestli povinností Vaší, abyste birmovancům svým v boji duchovním nápomocni byli a je vyučovali. Máte jim býti vůdcem a spolubojovníkem proti nepříteli spásy věčné. Máte jim slovem a příkladem dávatí návod u konání cností křesťanských. Máte je upozorniti na nebezpečnosti duše, na osidla zlého ducha, na lichost světa, na marnost a nicotu zemských radostí. Máte jim před poblouzením s pravé cesty výstrahu dávatí; máte jim v bázlivosti zmužilosti dodávatí; máte jim v pochybnostech raditi; máte je po pádu zdvíhati.

Tak máte bířmovancům svým nápomocni býti, aby dosáhli nevadnoucí koruny vítězné. I v tělesných potřebách a bídách nesmíte jim odpírati pomoci své a přispění svého.

Kdo všecko to dokonale uváží, nebude chtíti mnohým dětem kmotrem býti, jelikož by to mohlo snadno býti příčinou, žeby u jednoho nebo u několika povinnosti své nevyplnil. Proto nařizuje moudře Římský pontifikal, aby kmotr jen jedno nebo dvě dítek k bířmování vedl, leč v případě potřeby a s přivolením biskupovým. Také nemá *kmotr křestný* témuž dítěti býti spolu *kmotrem u bířmování*. Příčina toho jest, poněvadž jest lépe postaráno o blaho dítek, mají-li více zástupcův. Kdyby totiž rodičové a kmotři křestní dítky své zanedbávali, mohou přece ještě kmotři bířmovací o ně pečovati.

Obyčejně dostávají bířmovanci od svých kmotrův *dar*. Totě velmi užitečno, pakli se dar dobře volí. Pohled na takový dar může v bířmovancích vezdy spasitelné myšlenky vzbuditi. Křesťan může si při tom pomysli: *„Jsem bířmován a Duchem Svatým posilněn. Musím tedy nábožně žít a opravdově bojovat proti hříchu. Slíbil jsem to učiniti.“* — Jak dobře by tudyž kmotři udělali, kdyby místo ničemných darův, jenž toliko marnost, pýchu a smyslnost budí, svým bířmovancům na památku dávali n. p. dobrou vzdělávací čili po-učnou knihu, obraz Svatého, kříž a t. d. — Co za krásné zpomínky a spasitelné předsevzetí by se tím pro-

bouzely! — Jak pohnutlivo muselo by býti, kdyby umírající křesťan právě onen kříž, kterýž mu byl kmotr po biřmování daroval, do rukou dostal! S radostí by se ho chopil a řekl: „*Pán Bůh zaplať milému kmotrovi mému; onť mi toto znamení spásy dal. S Christem dobrý boj jsem bojoval, s Christem běh svůj jsem dokonal, s Christem chci se nyní rozloučiti s tímto světem!*“

Má se také věděti, že mezi tím, jenž biřmuje, a těmi, jenž biřmování byli, a mezi rodiči biřmovancův a kmotry duchovní příbuznost povstává, tak sice, že nemohou v pravomocné manželství vespolek vstoupiti a manželství takové muselo by se opět rozloučiti.

I rodičové i kmotrové mají také společně o to pečovati, aby dítky výroční den svatého biřmování vezdy důstojně slavily.

O b s a h.

	Strana.
Předmluva	3
Svatá svátost bířmování.	
§. 1. Ježíš Kristus slibuje apostoľům Ducha Svatého.	5
§. 2. Na den Letnic Duch Svatý skutečně na apostoľy sestoupil	6
§. 3. Duch Svatý působil na apostoľích zázračné věci.	7
§. 4. I věřicím mohli apostoľové Ducha Svatého udělovati	10
§. 5. Totěž nyní také činí nástupcové apostoľův, biskupové, na pokřestěných ve svátosti bířmování	12
§. 6. Svaté bířmování jest pravou svátostí	13
§. 7. Že jest svaté bířmování svátostí, dosvědčují svatí Otcové	16
§. 8. Svaté bířmování působí v pokřestěnci veliké milosti. Činí jej před Bohem milejším a příjemnějším	17
§. 9. Vysvětlení sedmera darův Ducha Svatého	19
§. 10. Svaté bířmování uděľuje pokřestěnci sílu a mohůtnost v dobru	23
§. 11. Svaté bířmování vtlačuje pokřestěnci na duši znamení čestné	26
§. 12. O povinnosti svaté bířmování přijmouti	29
§. 13. Bychom svaté bířmování hodně přijali, musíme se k tomu připraviti. Co jest tu činiti?	31

	Strana.
§. 14. Kterak se má příprava tato státi?	33
§. 15. Kterak se svaté biřmování uděluje?	37
§. 16. Kterak se při udělování svatého biřmování a hned po něm chovati máme?	40
§. 17. O povinnostech, jichžto nám ukládá svaté biřmování	42
§. 18. Co máme na výroční den svatého biřmování činiti?	46
§. 19. Výklad obřadův o svatém biřmování	49

Přídavek.

I. Modlitby.

Vzbuzení víry	57
„ nádeje	—
„ lásky	58
„ lítosti	—
Obnova slibu křestného	59
Chvalozpěv k Bohu Duchu Svatému	61
Prosby o sedmero darův Ducha Svatého	62
Litanie k Bohu Duchu Svatému	64
Modlitba po svatém biřmování	67
Modlitba na výroční den svatého biřmování	69

II.

Přípomínky rodičům a kmotrům	71
--	----

Mimo „**Svatý Svátosti bířmování**“ vyšly u *Nitsche a Grosse* v Brně také ještě tyto veledůležitě knížky pro mládež katolickou:

1.

První svatá zpověď

čili

Po-učení dítek

přistupujících ponejprv ku svátosti pokání.

Od

J. M. Gassera,

kanovníka Bocenského.

Přeložil

Beneš Method Kulda.

2.

P o - u č e n í d í t e k

ježto nábožně přijímati chtějí

nejsvětější svátost oltářní,

*s ovzlaštším ohledem na ty, kteréž chleba anjelského
ponejprv požívati mají.*

Od

J. M. Gassera,

kanovníka Bocenského.

Přeložil

Beneš Method Kulda.

3. „**Sbirka kostelních písní**“ k předpoledním a odpoledním službám Božím. *Čtvrté vydání.* Na 84 stranách 72 písní mimo litanie a modlitby; za 6 kr. stříbra.